

SLUŽBENI GLASNIK OPĆINE VILJEVO

VILJEVO, 28. SVIBNJA 2018. god. GODINA 25. BROJ 5/2018

AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA	STR.
29. ODLUKA o pokretanju postupka za obavljanje dimnjačarskih poslova na području Općine Viljevo.....	157
30. ODLUKA o sufinanciranju digitalnog očitavanja vodomjera.....	158
31. ODLUKA o davanju suglasnosti za provedbu ulaganja na području jedinice lokalne samouprave unutar mjere 07 "Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima" iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014-2020.....	158
32. RJEŠENJE o imenovanju Povjerenstva za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.....	159
33. RJEŠENJE o imenovanju Povjerenstva za uvođenje u posjed.....	160
34. RJEŠENJE o imenovanju Povjerenstva za zakup na poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države.....	160
35. ODLUKA o donošenju Plana gospodarenja otpadom Općine Viljevo za razdoblje od 2018. – 2023. godine.....	161

29. Na temelju članka 22. Statuta Općine Viljevo («Službeni glasnik Općine Viljevo», broj 2/18.) te odredbi Odluke o obavljanju komunalnih djelatnosti („Službeni glasnik Općine Viljevo“ broj 1/2010.), Općinsko vijeće Općine Viljevo je na 8. sjednici održanoj dana 28. svibnja 2018. godine, donijelo

O D L U K U
o pokretanju postupka za
obavljanje dimnjačarskih poslova na području Općine Viljevo

Članak 1.

Ovom Odlukom pokreće se postupak – povjeravanje komunalnih poslova koji se obavljaju na temelju sklapanja Ugovora o povjeravanju komunalnih poslova – obavljanje dimnjačarskih poslova na području Općine Viljevo.

Članak 2.

Javni natječaj za povjeravanje komunalnih poslova na temelju Ugovora provodi Povjerenstvo od 3 člana koje imenuje izvršno tijelo Općine Viljevo. Tekst Javnog natječaja utvrđuje izvršno tijelo Općine Viljevo, koji se objavljuje se u dnevnom tisku i na oglasnoj ploči Općine Viljevo i web stranicama općine. Najpovoljnijim ponuditeljem za obavljanje komunalnih poslova na temelju Ugovora smatrati će se ponuditelj koji uz ispunjenje potrebitih uvjeta ponudi ukupno najnižu cijenu za obavljanje usluga koje su predmet natječaja.

Članak 3.

Odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju Ugovora donosi Općinski načelnik Općine Viljevo. Ugovor o obavljanju komunalnih poslova na temelju Ugovora sklapa se na vrijeme od 4 godine.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu osmi dan nakon objave u «Službenom glasniku Općine Viljevo». Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Zaključak o raspisivanju Javnog natječaja za povjeravanje komunalnih poslova KLASA: 363-01/16-01/12 i URBROJ: 2115/05-01-16-1 od 20. prosinca 2016. godine

KLASA: 363-02/18-01/2
URBROJ: 2115/05-01-18-1
Viljevo, 28. svibanj 2018. godine.

PREDSJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA
Monika Fekete, mag. math. v.r.

30. Na temelju članka 22. Statuta Općine Viljevo («Službeni glasnik Općine Viljevo», broj 2/18.) Općinsko vijeće Općine Viljevo je na 8. sjednici održanoj dana 28. svibnja 2018. godine, donijelo

O D L U K U
o sufinanciranju digitalnog očitavanja vodomjera

Članak 1.

Odobrava se sufinanciranje investicije KG „Parka“ d.o.o. iz Donjeg Miholjca koja se odnosi na digitalno očitavanje vodomjera.

Članak 2.

Sufinanciranje investicije iz Članka 1. ove Odluke odnosi se na priključke - vodomjere koji se nalaze na području Općine Viljevo.

Iznos sufinanciranja određuje se u visini od 2,24% od ukupne investicije a koliko iznosi suvlasnički dio Općine Viljevo u KG „Park“ d.o.o. Donji Miholjac

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmi dan nakon objave u «Službenom glasniku Općine Viljevo».

KLASA: 363-01/18-01/3

URBROJ: 2115/05-01-18-2

Viljevo, 28. svibanj 2018. godine.

PREDSJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA
Monika Fekete, mag. math. v.r.

31. Temeljem članka 22. Statuta Općine Viljevo („Službeni glasnik“ Općine Viljevo br. 02/18) Općinsko vijeće Općine Viljevo, na 8. sjednici održanoj dana 28. svibnja 2018. godine, donosi

O D L U K U

o davanju suglasnosti za provedbu ulaganja na području jedinice lokalne samouprave unutar mjere 07 "Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima" iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014-2020.

Članak 1.

Daje se suglasnost za provedbu ulaganja na području jedinice lokalne samouprave unutar mjere 07 "Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima", podmjera 7.4. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“ za operaciju 7.4.1. A.11. - „ Troškovi građenja (gradnja i rekonstrukcija) dječjeg vrtića “ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014-2020. Naziv ulaganja je :“IZGRADNJA DJEČJEG VRTIĆA U NASELJU VILJEVO“.

Članak 2.

Sredstva za izgradnju osigurana su u Proračunu Općine Viljevo za 2018. godinu u iznosu 6.000.000,00 kuna.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku“ Općine Viljevo.

KLASA: 302-01/18-01/3
URBROJ: 2115/05-01-18-01
Viljevo, 28. svibanj 2018. godine

PREDSJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA:
Monika Fekete, mag.math. v.r.

32. Na temelju članka 65. stavka 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine broj 20/18) i članka 22. Statuta Općine Viljevo („Službeni glasnik“ Općine Viljevo broj: 2/18), Općinsko vijeće Općine Viljevo na 8. sjednici održanoj dana 28. svibnja 2018. godine, donosi

RJEŠENJE
o imenovanju Povjerenstva za prodaju poljoprivrednog zemljišta
u vlasništvu države

I.

U Povjerenstvo za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države imenuju se:

1. Tomislav Mađarić
2. Melita Grill
3. Antonija Horvat
4. Đuka Vincetić
5. Ivan Cvrković

II.

Ovo Rješenje stupa na snagu prvog dana nakon objave u Službenom glasniku Općine Viljevo.

KLASA: 320-02/18-01/11
URBROJ: 2115/01-01-18-01
Viljevo, 28. svibanj 2018. godine

PREDSJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA:
Monika Fekete, mag.math. v.r.

33. Na temelju članka 39. stavka 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine broj 20/18) i članka 22. Statuta Općine Viljevo („Službeni glasnik“ Općine Viljevo broj: 2/18), Općinsko vijeće Općine Viljevo na 8. sjednici održanoj dana 28. svibnja 2018. godine, donosi

RJEŠENJE

o imenovanju Povjerenstva za uvođenje u posjed

I.

U Povjerenstvo za uvođenje u posjed imenuju se:

1. Tomislav Mađarić
2. Melita Grill
3. Antonija Horvat

II.

Ovo Rješenje stupa na snagu prvog dana nakon objave u Službenom glasniku Općine Viljevo.

KLASA: 320-02/18-01/10

URBROJ: 2115/01-01-18-01

Viljevo, 28. svibanj 2018. godine

PREDSJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA

Monika Fekete, mag.math. v.r.

34. Na temelju članka 31. stavka 13. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine broj 20/18) i članka 22. Statuta Općine Viljevo („Službeni glasnik“ Općine Viljevo broj: 2/18), Općinsko vijeće Općine Viljevo na 8. sjednici održanoj dana 28. svibnja 2018. godine, donosi

RJEŠENJE

o imenovanju Povjerenstva za zakup na poljoprivrednom zemljištu
u vlasništvu države

I.

U Povjerenstvo za zakup na poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države imenuju se:

1. Tomislav Mađarić
2. Melita Grill
3. Antonija Horvat
4. Đuka Vincetić
5. Ivan Crvković

II

Ovo Rješenje stupa na snagu prvog dana nakon objave u Službenom glasniku Općine Viljevo.

KLASA: 320-02/18-01/9
URBROJ: 2115/01-01-18-01
Viljevo, 28. svibnja 2018. godine

PREDSJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA:
Monika Fekete, mag.math. v.r.

35. Na temelju članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 93/13 i 73/17) i članka 22. Statuta Općine Viljevo („Službeni glasnik“ Općine Viljevo broj 2/18) uz Prethodnu suglasnost Upravnog odjela za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode Osječko-baranjske županije KLASA: 351-01/18-02/43, URBROJ: 2158/1-01-17/05-18-5 od 11. travnja 2018. godine, Općinsko vijeće Općine Viljevo na 8. sjednici održanoj dana 28. svibnja 2018. godine, donosi

O D L U K U
o donošenju Plana gospodarenja otpadom Općine Viljevo
za razdoblje od 2018. – 2023. godine

Članak 1

Donosi se Plan gospodarenja otpadom Općine Viljevo za razdoblje od 2018. – 2023. godine koji se nalazi u prilogu ove Odluke i njezin je sastavni dio.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana nakon objave u „Službenom glasniku Općine Viljevo“.

KLASA: 351-01/18-01/7
URBROJ: 2115/05-01-18-01
Viljevo, 28.svibnja 2018. godine

PREDSJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA:
Monika Fekete, mag.math. v.r.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE VILJEVO ZA RAZDOBLJE 2018. - 2023. GODINE

Naručitelj: OPĆINA VILJEVO, Braće Radića 87, Viljevo

Veljača, 2018. godine

Naručitelj: OPĆINA VILJEVO, Braće Radića 87, 31531 Viljevo

Projekt: **PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE VILJEVO
ZA RAZDOBLJE 2018. – 2023. GODINE**

Projekt izradio: ZOGO, obrt za poslovne usluge, vl. Mirjana Prkačin

J.J.Strossmayera 6, 32251 Privlaka

Broj evidencije: PGO-01/18.

Voditelj projekta: Mirjana Prkačin, mag.ing.oecoiing.

Datum izrade: Veljača, 2018. godine

SADRŽAJ:

1. STRATEŠKI DOKUMENTI GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE 150

1.1. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske 150

1.2. Zakon o održivom gospodarenju otpadom 151

1.2.1. Načela gospodarenja otpadom 151

1.2.2. Red prvenstva (hijerarhija) gospodarenja otpadom..... 151

1.2.3. Planski dokumenti u gospodarenju otpadom..... 152

1.2.3.1. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske 152

1.2.3.2. Plan sprječavanja nastanka otpada 153

1.2.3.3. Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave..... 154

1.2.4. Nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom 154

1.2.4.1. Obveze jedinice lokalne samouprave 154

1.2.4.2. Obavljanje djelatnosti gospodarenju otpadom 155

1.2.5. Informacijski sustav gospodarenja otpadom..... 155

1.3. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje..... 155

2017. – 2022. godine 155

1.3.1. Stanje gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj..... 156

1.3.2. Postojeće građevine i uređaji za gospodarenje otpadom 158

1.3.2.1. Reciklažna dvorišta..... 158

1.3.2.2. Građevine za biološku obradu otpada..... 159

1.3.2.3. Ostale građevine za materijalnu uporabu otpada 160

1.3.2.4. Građevine za energetska uporabu i spaljivanje otpada 160

1.3.2.5. Centri za gospodarenje otpadom..... 161

1.3.2.6. Odlagališta otpada 162

1.3.3. Osnovni ciljevi u gospodarenju otpadom..... 163

1.3.4. Procjena razvoja tijeka otpada, potrebe i način uspostave novih sustava i mreže građevina i uređaja za gospodarenje otpadom..... 165

1.3.4.1. Sprječavanje nastanka otpada 167

1.3.4.2. Sustav odvojenog prikupljanja komunalnog otpada..... 167

1.3.4.3. Biootpad..... 168

1.3.4.4.	Građevinski otpad.....	168
1.3.4.5.	Otpadni milj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	168
1.3.5.	Kriteriji za određivanje načelnih lokacija i potrebnih kapaciteta novih građevina i postrojenja	169
1.3.5.1.	Opći tehnički zahtjevi za građevine i postrojenja	170
1.3.6.	Organizacijski aspekti gospodarenja otpadom.....	170
1.3.7.	Mjere za provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske	171
1.3.7.1.	Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom	171
1.3.7.2.	Mjere za odvojeno sakupljanje 60% komunalnog otpada (papira, kartona, stakla, plastike, metala, biootpada te krupnog (glomaznog) otpada.....	172
1.3.7.3.	Mjere za odvojeno prikupljanje 40% biootpada iz komunalnog otpada	173
1.3.7.4.	Mjere za odlaganje manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada	173
1.3.7.5.	Mjere za unapređenje sustava gospodarenja građevinskim otpadom....	174
1.3.7.6.	Mjere za unapređenje gospodarenja otpadom iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.....	174
1.3.7.7.	Mjere za unapređenje sustava gospodarenja ambalažnim otpadom	175
1.3.7.8.	Mjere za unapređenje sustava gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada	175
1.3.7.9.	Mjere za unapređenje sustava gospodarenja opasnim otpadom	176
1.3.7.10.	Mjere sanacije lokacija onečišćenih otpadom.....	176
1.3.7.11.	Mjere za provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti.....	177
1.3.7.12.	Mjere za unaprjeđenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom	177
1.3.7.13.	Mjere za unaprjeđenje nadzora nad gospodarenjem otpadom	178
1.3.7.14.	Mjere unapređenja upravnih postupaka u gospodarenju otpadom	178

2. ANALIZA I OCJENA STANJA TE POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO 179

3. PODATCI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO PRIKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU OTPADA TE OSTVARENJU CILJEVA POSTUPANJA S OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO 180

4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO 181

5. PODATCI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO 182

6. *MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO* 183
7. *OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO* 184
8. *MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO* 184
9. *MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO* 185
10. *POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA* 186
11. *ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO* 186

11.1. Financijska sredstva za provedbu mjera gospodarenja otpadom na području Općine Viljevo 186

12. *ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA* 186
13. *Literatura* 187
14. *Popis slika* 187
15. *Popis tablica* 188

1. STRATEŠKI DOKUMENTI GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE

U Strategiji zaštite okoliša Republike Hrvatske, gospodarenje otpadom određeno je kao nacionalni prioritet. Vizija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske je tzv. bezdeponijski koncept kojem se teži kao idealu. Za njegovo ostvarenje bilo bi potrebno zatvaranje kruga od izbjegavanja nastajanja otpada, smanjenja količina i štetnosti, reciklaže i uporabe (mehaničke, biološke, energetske) do iskorištavanja inertnog ostatka.

Gospodarenje otpadom, osim što je prioritetno pitanje zaštite okoliša Republike Hrvatske, ujedno je i problem s najvećim zaostajanjem, kako organizacijskim tako i financijskim, za standarima Europske Unije. Uzroci zaostajanja za europskim standardima proizlaze iz nepoštivanja postojećih propisa Republike Hrvatske, nedostatne i neadekvatne kontrole nastanka i tokova otpada, gotovo potpunog odsustva nastojanja da se smanji količina otpada, neprimjerenog odlaganja otpada u prošlosti, ali i danas, te niskog stupnja recikliranja otpada, zanemarive obrade otpada uz veliki broj zatečenih i neriješenih problema.

Temeljni dokumenti politike gospodarenja otpadom Republike Hrvatske sadržani su u Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN, 130/05), Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) i Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN, 3/17)

1.1. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske

Za ostvarenje tzv. bezdeponijskog koncepta gospodarenja otpadom, preduvjet je stalni odgoj i obrazovanje svih ciljnih grupa i sudjelovanje građana od prve zamisli do realizacije i upravljanja. U cilju ostvarenja Strategije gospodarenja otpadom određeni su sljedeći prioriteti:

- usklađivanje zakonske regulative s regulativom EU-a i osiguravanje njene provedbe
- odgoj i obrazovanje za okoliš i gospodarenje otpadom
- izbjegavanje nastajanja otpada
- smanjivanje količina i opasnih svojstava otpada
- povećavanje naplativosti naknada za opterećenje okoliša otpadom
- povećavanje financijskih sredstava za gospodarenje otpadom
- povećavanje odvojenog skupljanja otpada
- sanacija postojećih odlagališta
- povećavanje kvalitete i opsega podataka o količinama i tokovima otpada
- izgradnja građevina i uređaja za obradu otpada
- povećavanje udjela kontroliranog skupljanja i zbrinjavanja otpada.

Polazeći od analize stanja i vizije održivog i funkcionalnog sustava gospodarenja otpadom, vodeći računa o strateškim ciljevima razvoja Hrvatske i ciljevima iz Nacionalne strategije zaštite okoliša, definirani su strateški ciljevi čije ostvarenje jamči jačanje sustava i njegovo funkcioniranje tako da se ostvari temeljna funkcija – zaštita ljudskog zdravlja i okoliša te racionalno korištenje resursa. Izbor ciljeva polazi od temeljnih načela i shvaćanja kako postoji hijerarhija postupanja s otpadom koja je određena opterećenjem okoliša otpadom, a izbjegne li se nastajanje otpada, uklonjen je pritisak na okoliš u

potpunosti i, suprotno, sve što se odloži izlaže okoliš pritisku. Za postupno umanjivanje pritisaka otpada na okoliš i ljudsko zdravlje i ostvarivanje održivosti moraju se stvoriti uvjeti koji će:

1. smanjiti nastajanje otpada, što će voditi boljem korištenju i zaštiti resursa,
2. smanjiti količine koje se odlažu (ili neodgovorno odbacuju)
3. smanjiti rizike od otpada.

Strategijom se utvrđuju sljedeći strateški ciljevi gospodarenja otpadom:

1. Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti, uz materijalnu i energetska oporabu otpada
2. Razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (stvaranje uvjeta za učinkovito funkcioniranje sustava)
3. Smanjivanje rizika od otpada
4. Doprinos zaposlenosti u Hrvatskoj
5. Edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema gospodarenje otpadom.

Ostvarenje strateških ciljeva moguće je samo postupno, višegodišnjim procesom koji se detaljnije osmišljava i ostvaruje planovima gospodarenja otpadom, a učinkovitost se nadzire pomoću skupa pokazatelja za otpad.

1.2. Zakon o održivom gospodarenju otpadom

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) kao temeljni planski dokument propisala je smjernice, a Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) propisuje obvezu izrade planova gospodarenja otpadom kao jedan od provedbenih dokumenata Strategije. Donošenjem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) uspostavljen je cjeloviti sustav gospodarenja otpadom koji jasno propisuje obveze, odgovornosti i mehanizme kontrole u sklopu sustava gospodarenja otpadom. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom u pravni poredak Republike Hrvatske prenesene su direktive Europske unije iz područja gospodarenja otpadom čime je pitanje gospodarenja otpadom u RH usklađeno s pravnom stečevinom Europske Unije.

Zakonom se utvrđuju mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada na nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada. Odredbe Zakona utvrđuju sustav gospodarenja otpadom uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze, lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom.

Osnova Zakona odnosi se na prelazak s postojećeg linearnog na kružno tj. cirkularno gospodarstvo. Dakle, riječ je o svojevrsnom ekonomskom modelu koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produljenje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj takog koncepta je što je moguće više smanjiti nastajanje otpada, ne samo u proizvodnim procesima već tijekom čitavog životnog ciklusa materijala i proizvoda, a da bi se to ostvarilo potrebne su sustavne promjene u ponašanju svih dionika sustava.

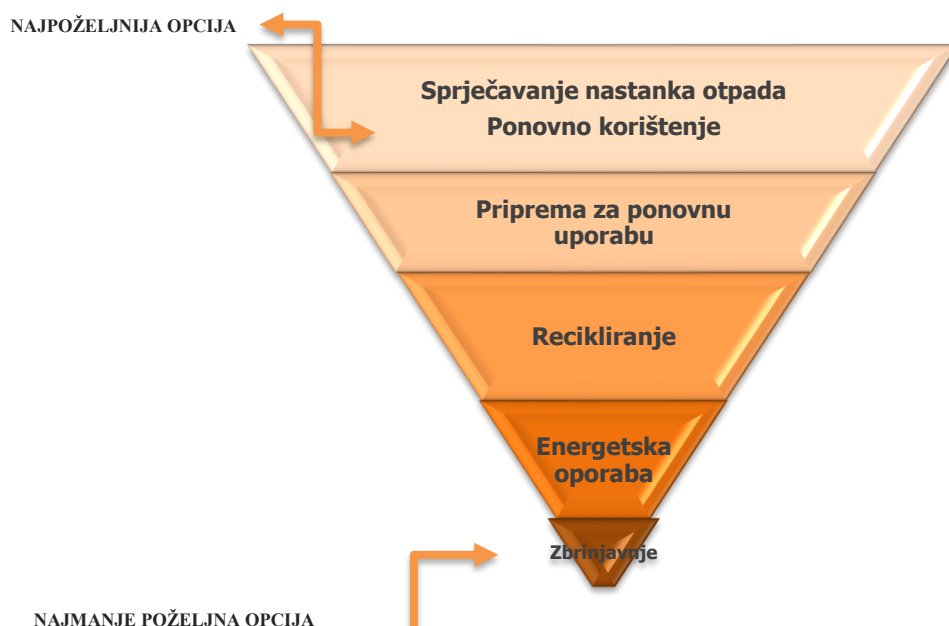
1.2.1. Načela gospodarenja otpadom

Gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito na sljedećim načelima:

1. „Načelo onečišćivač plaća“ – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
2. „Načelo blizine“ – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
3. „Načelo samodostatnosti“ – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
4. „Načelo sljedivosti“ – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

1.2.2. Red prvenstva (hijerarhija) gospodarenja otpadom

Osim pridržavanja odredbi načela, te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom, gospodarenje otpadom treba se temeljiti na tzv. hijerarhiji gospodarenja otpadom ili redu prvenstva gospodarenja otpadom kako je navedeno na slici br. 1.

Slika 1. Hijerarhija gospodarenja otpadom

Prvi korak u cjelokupnom sustavu gospodarenja otpadom je osigurati provođenje mjera za sprječavanje nastanka otpada, potom slijedi priprema otpada za njegovu ponovnu uporabu. Ukoliko ni to nije moguće, propisuje se recikliranje i/ili energetska uporaba otpada, dok je najnepoželjnija opcija postupanja s otpadom - zbrinjavanje otpada.

Sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom, gospodarenje otpadom treba se provoditi na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, a osobito kako bi se izbjeglo sljedeće:

- Rizik od onečišćenja mora, voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti
- Pojava neugode uzrokovane bukom i/ili mirisom
- Štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih, estetskih, prirodnih i drugih vrijednosti koje su od posebnog interesa
- Nastajanje eksplozija i požara.

Gospodarenjem otpadom mora se osigurati da otpad koji preostaje nakon postupka obrade i koji se zbrinjava odlaganjem ne predstavlja rizik za buduće generacije.

1.2.3. Planski dokumenti u gospodarenju otpadom

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), temeljni planski dokumenti gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj su:

1. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske
2. Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave

1.2.3.1. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Plan) određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom, određuje mjere za unapređivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka uporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru pod suverenitetom Republike Hrvatske.

Nositelj izrade Plana je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), a donosi ga Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) na period od 6 godina. Razvojni dokumenti pojedinih područja poslovnih djelatnosti ne smiju biti u suprotnosti sa Planom.

Nadzor nad provedbom Plana obavlja Ministarstvo, koje je dužno Vladi podnositi trogodišnje izvješće o izvršenju utvrđenih obveza, ostvarenja ciljeva i učinkovitosti poduzetih mjera. Također, Ministarstvo izvještava Europsku komisiju o donošenju Plana i izmjenama i dopunama Plana.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske obavezno sadrži:

1. analizu i ocjenu stanja gospodarenja s otpadom i analizu i utvrđivanje lokacija onečišćenih otpadom,
2. osnovne ciljeve gospodarenja otpadom,

3. vrste, količine i porijeklo proizvedenog otpada na području Republike Hrvatske, otpad koji će se vjerojatno izvoziti ili uvoziti u Republiku Hrvatsku te procjenu budućih tokova otpada,
4. postojeće sustave i mrežu građevina i uređaja za gospodarenje otpadom uključujući sve programe/sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada,
5. procjenu razvoja tijeka otpada, potrebe i način uspostave novih sustava i mreže građevina i uređaja za gospodarenje otpadom
6. kriterije za određivanje načelnih lokacija i potrebnih kapaciteta novih građevina i uređaja za gospodarenje otpadom,
7. opće tehničke zahtjeve za građevine i uređaje za gospodarenje s otpadom,
8. organizacijske aspekte gospodarenja otpadom i raspodjela odgovornosti između privatnih i javnih subjekata koji se bave gospodarenjem otpadom,
9. popis projekata Republike Hrvatske, jedinica regionalne samouprave i jedinica lokalne samouprave važnih za provedbu Plana,
10. izvore i visine financijskih sredstava za provedbu svih mjera gospodarenja otpadom,
11. procjenu korisnosti i prikladnosti uporabe ekonomskih i drugih instrumenata u gospodarenja otpadom uz nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta,
12. mjere i smjernice (politike) za provedbu Plana koje sadrže:
 - opće mjere za gospodarenje otpadom,
 - mjere za gospodarenje opasnim otpadom i sanaciju Planom utvrđenih lokacija onečišćenih otpadom,
 - mjere za gospodarenje posebnim kategorijama otpada,
 - opće smjernice (politike) gospodarenja otpadom i metode gospodarenja otpadom ili politike za otpad koji predstavlja posebne probleme u gospodarenju
 - smjernice za oporabu i zbrinjavanje otpada u skladu s načelima zaštite okoliša i gospodarskim načelima,
 - smjernice za osiguranje najpovoljnijih tehničkih, proizvodnih i gospodarskih mjera za postizanje ciljeva gospodarenja otpadom,
 - kriterije tehničke i ekonomske provedivosti u gospodarenju opasnim otpadom,
 - financiranje mjera za uspostavu sustava gospodarenja otpadom
 - mjere potrebne radi primjene kampanja za podizanje svijesti javnosti i pružanje potrebnih informacija namijenjenih široj javnosti ili posebnoj skupini zainteresiranih potrošača,
 - mjere gospodarenja morskim otpadom.
13. način i rokovi izvršenja Plana.

Plan sadrži i Kartu gospodarenja otpadom koja definira:

1. trenutne lokacije gospodarenja otpadom (odlagališta otpada koja su karakterizirana prema njihovom statusu, tvrtke i postrojenja koja se bave gospodarenjem otpadom),
2. načelni raspored budućih lokacija građevina za gospodarenje otpadom (centri za gospodarenje otpadom, pretovarne stanice, postrojenja za termičku obradu otpada, odlagališta opasnog i neopasnog inertnog otpada).

1.2.3.2. Plan sprječavanja nastanka otpada

Plan sprječavanja nastanka otpada sastavni je dio Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i sadrži:

1. ciljeve i mjere sprječavanja nastanka otpada kojima se razdvaja veza gospodarskog rasta i utjecaja na okoliš povezanih sa stvaranjem otpada
2. opis postojećih mjera sprječavanja nastanka otpada i
3. ocjenu korisnosti odgovarajućih mjera sprječavanja nastanka otpada.

Za donesene mjere sprječavanja nastanka otpada određuju se odgovarajuća posebna kvalitativna i kvantitativna mjerila s ciljem praćenja i procjene napretka postignutih primjenom mjera, a u istu svrhu mogu se odrediti i posebni kvalitativni i kvantitativni ciljevi i pokazatelji.

1.2.3.3. Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave na razdoblje od 6 godina. Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave sadrži najmanje sljedeće:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave uključujući ostvarivanje ciljeva,
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
11. rokove i nositelje izvršenja Plana.

Jedinica lokalne samouprave dužna je za prijedlog Plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice regionalne samouprave (županije) nadležnog za poslove zaštite okoliša. Nadležno tijelo daje suglasnost ako utvrdi da je Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave u skladu sa odredbama Zakona i propisa donesenih na temelju Zakona i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Jedinica lokalne samouprave dužna je jedinici regionalne samouprave najkasnije do 31. ožujka tekuće godine dostaviti izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svojem službenom glasilu.

Jedinica regionalne samouprave dužna je objedinjena izvješća za svoju županiju dostavljati Ministarstvu i Hrvatskoj agenciji za zaštitu okoliša i prirode najkasnije do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svojem službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama.

Hrvatska agencija za zaštitu okoliša i prirode dužna je objedinjena izvješća o provedbi Plana jednom godišnje objaviti na svojim mrežnim stranicama.

1.2.4. Nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom

Gospodarenje otpadom je od interesa za Republiku Hrvatsku, stoga gospodarenje otpadom i učinkovitost gospodarenja otpadom osiguravaju Vlada i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike propisivanjem mjera zaštite okoliša.

Provedbena tijela na državnoj razini su Hrvatska Agencija za zaštitu okoliša i prirode i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Jedinice lokalne (općine i gradovi) i jedinice regionalne samouprave (županije) dužne su na svome području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom.

1.2.4.1. Obveze jedinice lokalne samouprave

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svome području osigurati:

1. javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada
2. odvojeno prikupljanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada
3. sprječavanje odbacivanja otpada i uklanjanje nepropisno odbačenog otpada (divlje deponije)
4. provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske
5. donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave
6. provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti
7. mogućnost provedbe akcije prikupljanja otpada
8. sudjelovati u sustavima skupljanja posebnih kategorija otpada

Više jedinica lokalne samouprave mogu zajednički osigurati ispunjenje jedne ili više obveza te je dužna osigurati kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu sa načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tome javnost rada.

1.2.4.2. Obavljanje djelatnosti gospodarenju otpadom

Pravna ili fizička osoba (obrtnik) može, nakon što ishodi odgovarajuću dozvolu, započeti obavljati djelatnost sakupljanja otpada, oporabe otpada, zbrinjavanja otpada te druge obrade otpada.

Pravna ili fizička osoba (obrtnik) može, nakon upisa u odgovarajući očevidnik, započeti obavljati djelatnost posredovanja u gospodarenju otpadom, trgovanja otpadom, prijevoza otpada ili sakupljanja otpada na reciklažnom dvorištu.

Pravna ili fizička osoba (obrtnik) može, nakon upisa u odgovarajući očevidnik, u sklopu svoje osnovne djelatnosti obavljati postupak skladištenja vlastitog proizvodnog otpada ili energetske oporabe određenog neopasnog otpada.

Obrada opasnog otpada postupkom spaljivanja/odlaganja te centar za gospodarenje otpadom od interesa su za Republiku Hrvatsku. Djelatnost zbrinjavanja opasnog otpada obavlja trgovačko društvo koje osniva Vlada, a uključuje samo opasni otpad nastao na teritoriju Republike Hrvatske.

Djelatnost i poslove vezane uz centar za gospodarenje otpadom obavlja trgovačko društvo u vlasništvu jedinice područne (regionalne) samouprave i/ili jedinice lokalne samouprave.

Ministarstvo izdaje dozvole za gospodarenje otpadom za djelatnosti koje uključuju gospodarenje opasnim otpadom, postupke termičke obrade neopasnog otpada te zahtjeve vezane za upis u odgovarajuće očevidnike.

Nadležno upravno tijelo područne (regionalne) samouprave rješava o zahtjevu za izdavanje dozvole za gospodarenje neopasnim otpadom.

1.2.5. Informacijski sustav gospodarenja otpadom

Informacijski sustav gospodarenja otpadom (u daljnjem tekstu: Informacijski sustav) služi u nadzoru provedbe i upravljanjem sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske. Informacijski sustav sastavni je dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji se vodi sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša, a sadrži podatke i izvješća o stanju gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj.

Informacijski sustav vodi Hrvatska agencija za zaštitu okoliša i prirode korištenjem programskih rješenja koje omogućavaju mrežni unos, obradu i prikaz podataka. Agencija izvješćuje Europsku komisiju o ostvarivanju ciljeva gospodarenja otpadom, a ako ti ciljevi nisu ostvareni, i o razlozima njihova neostvarivanja s prijedlogom akcija koje će poduzeti u svrhu njihova ostvarivanja.

Nadležna tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima osiguravaju, pravodobno i bez naknade podatke iz svoje nadležnosti i druge podatke potrebne za vođenje informacijskog sustava.

Sredstva za izradu i rad informacijskog sustava osigurava Ministarstvo putem Hrvatske Agencije za zaštitu okoliša i prirode i Fonda za zaštitu okoliš i energetska učinkovitost.

1.3. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje

2017. – 2022. godine

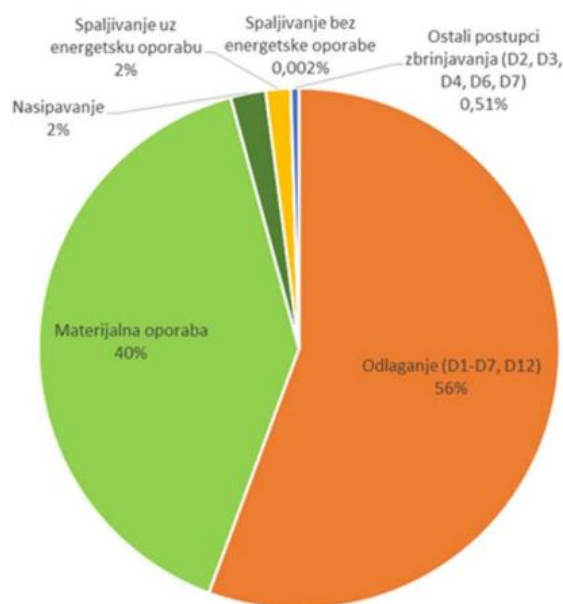
Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske donesen je u siječnju 2017. godine za razdoblje od 2017. – 2022. godine. Planom je definirano sljedeće:

1. stanje gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj
2. osnovni ciljevi gospodarenja otpadom

3. procjena razvoja tijeka otpada, potrebe i način uspostave novih sustava i mreža građevina i uređaja za gospodarenje otpadom
4. kriteriji za određivanje načelnih lokacija i potrebnih kapaciteta novih građevina i postrojenja
5. opći tehnički zahtjevi za građevine i postrojenja
6. organizacijski aspekti gospodarenja otpadom i raspodjela odgovornosti između privatnih i javnih subjekata koji se bave gospodarenjem otpadom
7. mjere za provedbu Plana
8. projekti važni za provedbu Plana
9. plan sprječavanja nastanka otpada
10. financijska sredstva za provedbu mjera Plana
11. procjena korisnosti i prikladnosti uporabe ekonomskih instrumenata u gospodarenju otpadom uz nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta

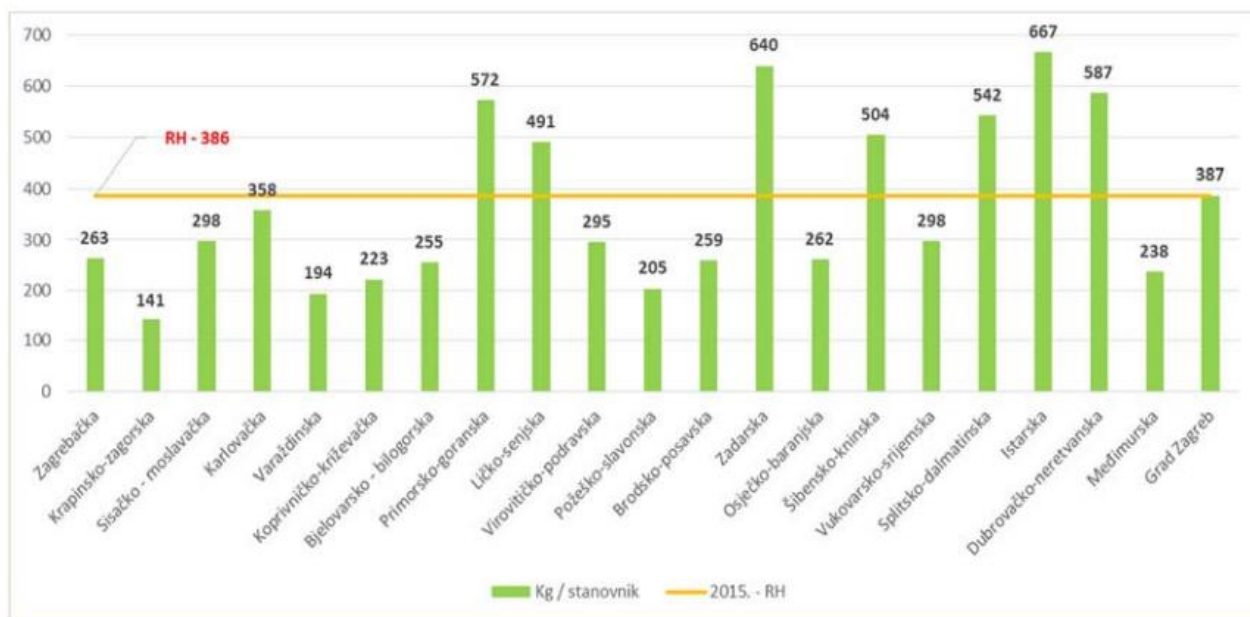
1.3.1. Stanje gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj

U 2014. godini ukupno evidentirane količine proizvedenog otpada iznosile su oko 3,7 milijuna tona, od čega 97% čini neopasni otpad, a 3% opasni otpad. Odlaganjem na odlagališta zbrinuto je 56% ukupne količine otpada, dok je postupcima oporabe obrađeno 44%, čime je zabilježeno smanjenje odloženog otpada za cca 10%, i porast oporabe za cca 8%. U oporabi (44%) najveći udio čini materijalna oporaba (40%) doje se vrlo mali dio odnosi na energetske oporabu I postupke nasipavanja kao što je korištenje građevinskog otpada na odlagalištima u tehničke svrhe (nasipavanje, krajobrazno uređenje, pokrivni materijali i sl.)

Slika 2. Udio postupaka oporabe/zbrinjavanja ukupnog oprada sa područja RH u 2014. godini

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13) komunalni otpad definiran je kao otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpad iz poljoprivrede i šumarstva. Ukupna količina komunalnog otpada proizvedenog u Republici Hrvatskoj u 2015. godini iznosila je 1.653.918 tona, odnosno 386 kilograma po stanovniku. Ako se promatraju količine proizvedenog komunalnog otpada u županijama, može se uočiti nesrazmjer između “kontinentalnih” i “priobalnih” županija, najviše uslijed utjecaja turizma.

Slika 3. Količina proizvedenog komunalnog otpada po županijama u 2015. godini

Odvojeno sakupljanje pojedinih vrsta komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal) provodi se sakupljanjem s kućnog praga, putem spremnika na javnim površinama, zelenih otoka, reciklažnih dvorišta te putem uspostavljenih nacionalnih shema za posebne kategorije otpada. Odvojeno sakupljanje korisnih vrsta otpada iz komunalnog otpada organizirano od strane jedinice lokalne samouprave provodilo se tijekom 2015. godine u oko 400 općina i gradova. Iako se broj izgrađenih reciklažnih dvorišta povećao sa 17 u 2010. godini na 84 u 2016. godini te je do 2016. godine nabavljeno i 46 mobilnih jedinica, nije zabilježeno značajnije povećanje ukupne količine sakupljenog otpada putem reciklažnih dvorišta (u 2015. godini iznose 15.901 tona).

U razdoblju od 2010. do 2015. godine bilježi se porast udjela komunalnog otpada izravno upućenog na oporabu. Za 2010. godinu taj udio iznosio je tek 4% (68.947 tona), dok za 2015. godinu iznosi 18% (298.026 tona, u što je uključeno i 8.768 tona miješanog komunalnog otpada upućenog na mehaničko – biološku obradu). Pored 18% oporabljene (pri čemu se tek 2% odnosi na kompostiranje i anaerobnu digestiju) i 80% odloženog otpada u 2015. godini, preostalih 2% čine količine privremeno uskladištenog komunalnog otpada i procijenjene količine za neobuhvaćeni dio stanovništva, za koje nije bilo moguće odrediti način postupanja. Kompostiranjem je u 2015. godini obrađeno svega 27.432 tona, a u bioplinskim postrojenjima još 132 tona komunalnog otpada. Energetski je oporabljeno 288 tona komunalnog otpada, a bez oporabe energije svega 56 tona.

Nadalje, u 2015. godini ukupno je odloženo 1.318.740 tona komunalnog otpada, od čega 828.564 tona biorazgradivog komunalnog otpada (63%). U istoj godini miješanog komunalnog otpada je odloženo 1.224.081 tona. Iako tek 47 odlagališta prijavljuje vaganje komunalnog otpada prije odlaganja, radi se ipak o odlagalištima koja primaju najveće količine otpada. Udio neizvaganih količina u ukupno odloženom komunalnom otpadu u 2014. iznosi 39%, a u 2015. nešto boljih 33%.

Županija	Odloženo komunalnog otpada (t)	Odloženo miješanog komunalnog otpada (t)	Odloženo biorazgradivog komunalnog otpada (t)	Udio neizvaganog otpada u odloženom komunalnom otpadu (%)
Zagrebačka	38.480	35.801	24.907	28
Krapinsko-zagorska	14.078	12.784	9.144	100
Sisačko-moslavačka	56.738	55.353	38.814	30
Karlovačka	35.487	33.829	23.259	36
Varaždinska	4.160	3.743	2.860	100
Koprivničko-križevačka	35.099	33.988	22.354	21
Bjelovarsko-bilogorska	47.125	44.469	30.818	37
Primorsko-goranska	125.839	105.476	65.759	70
Ličko-senjska	19.051	18.812	12.375	100
Virovitičko-podravska	17.989	17.710	11.478	27
Požeško-slavonska	12.431	11.991	8.252	18
Brodsko-posavska	28.958	25.576	20.258	50
Zadarska	86.803	75.713	56.584	19
Osječko-baranjska	71.834	68.754	50.904	87
Šibensko-kninska	45.208	42.177	29.337	17
Vukovarsko-srijemska	50.679	49.114	33.345	28
Splitsko-dalmatinska	214.331	190.869	133.707	30
Istarska	117.251	105.178	80.680	7
Dubrovačko-neretvanska	49.637	48.035	32.493	100
Međimurska	16.304	13.449	11.266	0
Grad Zagreb	231.259	231.259	129.969	0
Ukupno:	1.318.740	1.224.081	828.564	33

Slika 4. Odlaganje komunalnog otpada u 2015. godini prema županijama

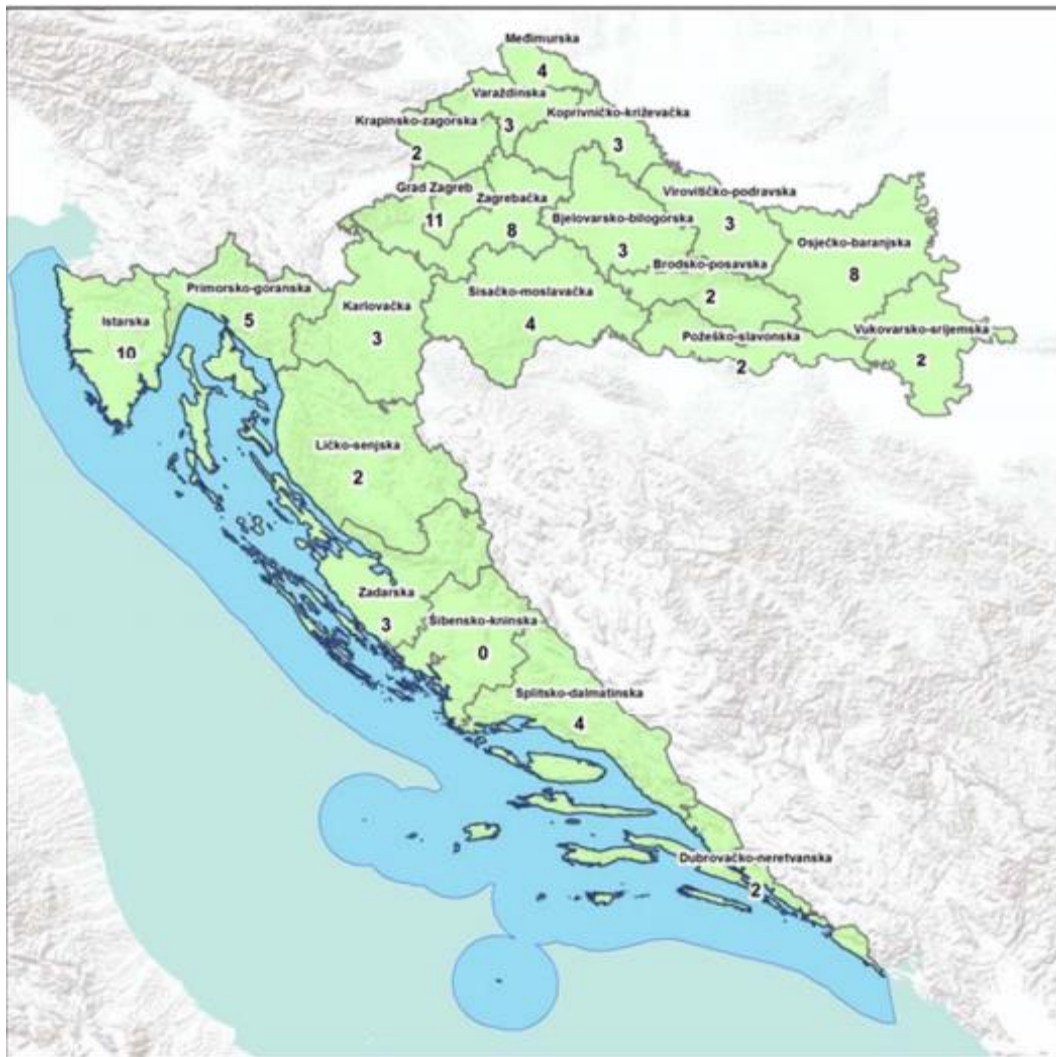
1.3.2. Postojeće građevine i uređaji za gospodarenje otpadom

Građevine za gospodarenje otpadom su građevine za sakupljanje otpada, građevine za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom.

1.3.2.1. Reciklažna dvorišta

U 2016. godini na području RH je ukupno 84 izgrađenih reciklažnih dvorišta i nabavljeno je 46 mobilnih reciklažnih dvorišta. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13, 73/17) jedinicama lokalne samouprave propisana je obveza osiguranja uspostave minimalnog broja reciklažnih dvorišta ili mobilnih jedinica ovisno o broju stanovnika JLS-a. Provedbenim propisom određene su vrste otpada koje reciklažna dvorišta moraju zaprimati (problematični otpad, otpadni papir, metal, staklo, plastiku, tekstil, glomazni otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori i građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva).

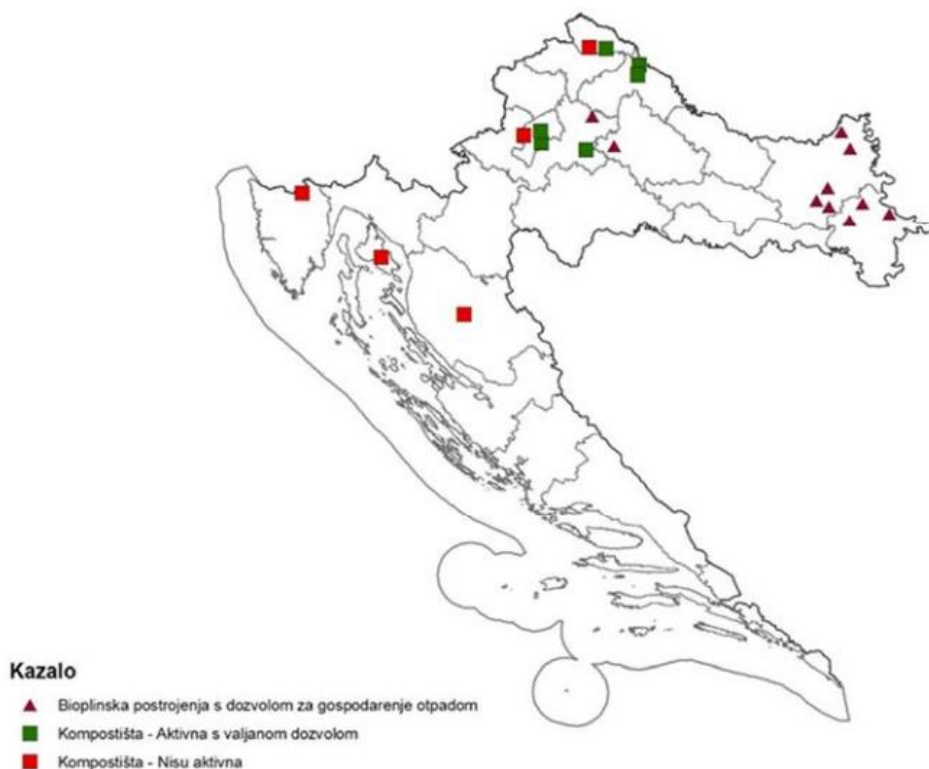
Ukupni broj uspostavljenih reciklažnih dvorišta, uključujući i mobilne jedinice, nije zadovoljavajući te ga je u narednom razdoblju potrebno povećati. U tu svrhu potrebno je nastaviti s izgradnjom reciklažnih dvorišta, odnosno nabavom mobilnih reciklažnih dvorišta.

Slika 5. Broj reciklažnih dvorišta prema županijama u 2016. godini

1.3.2.2. Građevine za biološku obradu otpada

Aerobna biološka obrada biootpada kompostiranjem obavlja se u 11 kompostišta ukupnog kapaciteta oko 103.397 t/god od kojih je u 2016. godini 7 imalo važeću dozvolu za gospodarenje otpadom. U 2016. godini dozvolu za anaerobnu biološku obradu biootpada, od ukupno 11 bioplinskih postrojenja, posjedovalo je 6 bioplinskih postrojenja kapaciteta 234.800 t/god. Uzevši u obzir nacionalni cilj u vezi s odlaganjem biorazgradivog otpada, kapaciteti za obradu biootpada, na svim razinama (kućanstva, lokalno i nacionalno) nisu zadovoljavajući. Sustav odvojenog sakupljanja biootpada u većini jedinica lokalnih samouprava u Republici Hrvatskoj je nedostatan razvijen.

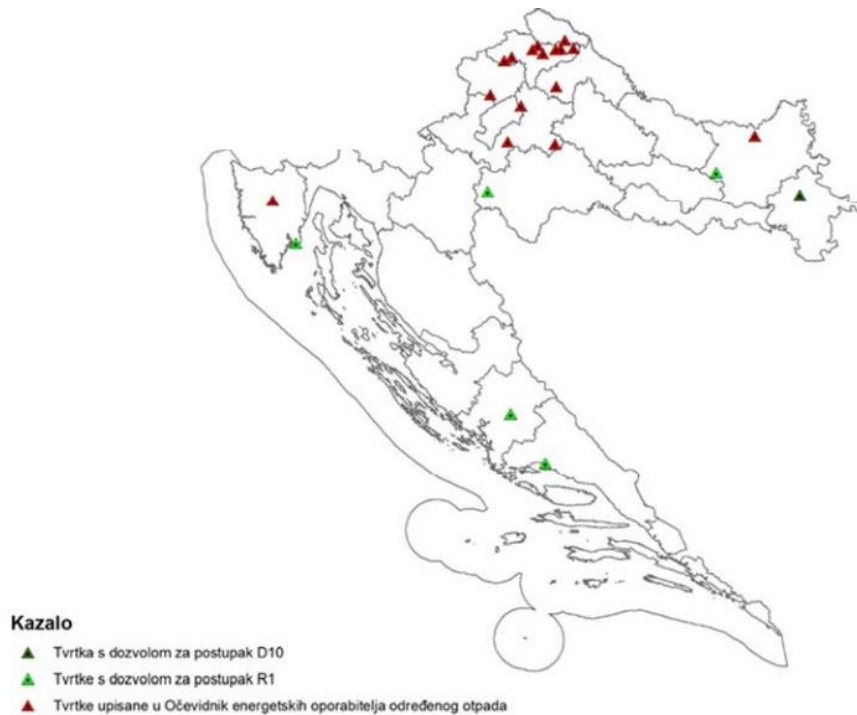
Slika 6. Pregled kompostišta i bioplinskih postrojenja u RH (2016.)

1.3.2.3. Ostale građevine za materijalnu uporabu otpada

Ukupni kapacitet za materijalnu uporabu posebnih kategorija otpada u 2012. godini iznosio je 900.000 t/god. Raspoloživi kapaciteti za obradu nekih posebnih kategorija otpada su dostatni (npr. otpadna ambalaža), a kod nekih čak znatno premašuju trenutne potrebe (otpadna vozila 250.000 tona, EE otpad 66.000 tona).

1.3.2.4. Građevine za energetske uporabu i spaljivanje otpada

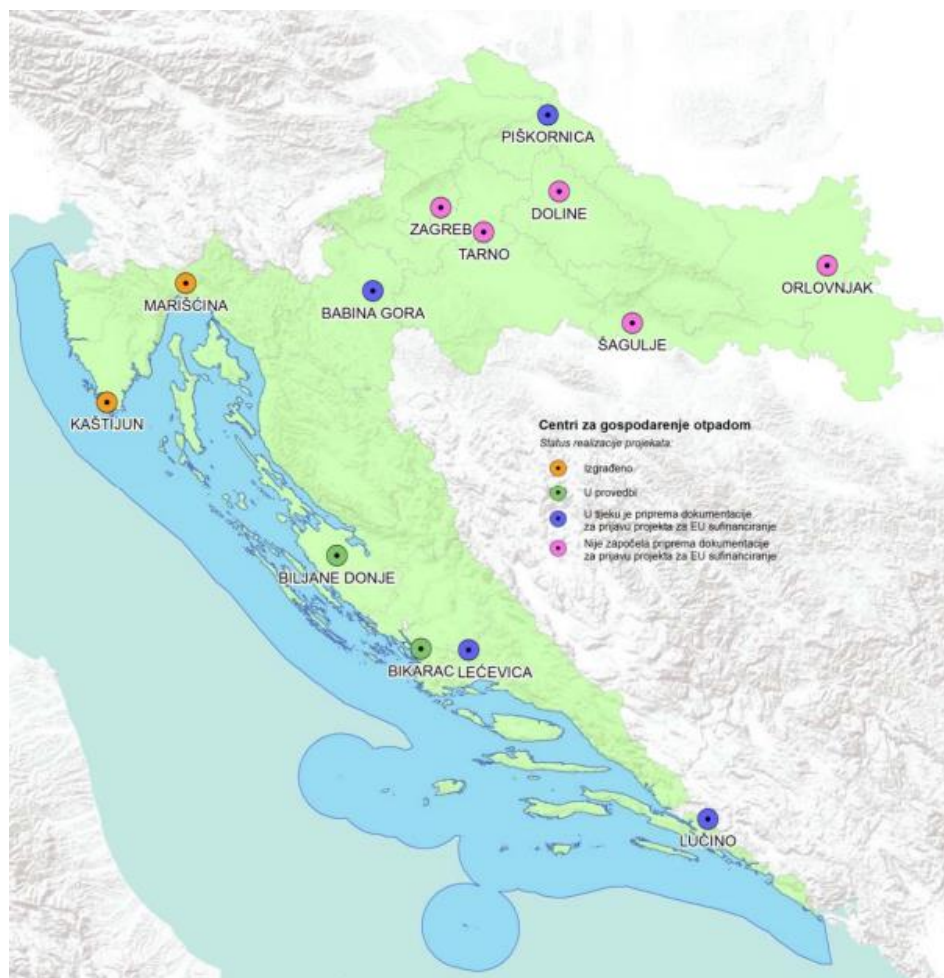
U 2016. godini registrirana su 23 postrojenja za energetske uporabu otpada - 17 tvrtki/obrta ishodilo je potvrdu o upisu u Očevidnik energetske uporabe za energetske uporabu vlastitog otpada, a 5 tvrtki na 7 lokacija ima ishodene dozvole za gospodarenje otpadom za postupak R1, te jedna bolnica koja ima dozvolu za postupak D10 za zbrinjavanje isključivo vlastitog otpada. Većina energetske uporabe otpada obavlja se u postrojenjima koja se ne nalaze na teritoriju Republike Hrvatske.

Slika 7. Pregled postrojenja za energetske oporabu i spaljivanje otpada (2016)

1.3.2.5. Centri za gospodarenje otpadom

Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2015. godine (NN 85/07, 126/10 i 31/11) za obradu miješanog komunalnog otpada te ostalog otpada kojeg nije moguće prethodno reciklirati bila je predviđena izgradnja 13 centara za gospodarenje otpadom (u daljnjem tekstu: CGO). Do sada planirani koncept sustava CGO-a s tehnologijom mehaničko-biološke obrade (u daljnjem tekstu: MBO) pridonosi postizanju ciljeva u vezi smanjenja udjela odlaganja biorazgradivog otpada i ukupne količine odloženog otpada, no nije dovoljan u pogledu postizanja ciljeva recikliranja komunalnog otpada.

Slika 8. Položaj i obuhvat planiranih CGO-a sukladno Planu gospodarenja otpadom RH 2007.-2015. prema trenutnom statusu realizacije

1.3.2.6. Odlagališta otpada

Tijekom 2015. godine otpad se odlagao na 148 odlagališta otpada. Na 135 odlagališta odlagao se komunalni otpad, dok se na 13 lokacija odlagao isključivo proizvodni otpad. Tijekom 2015. godine ukupno je odloženo 1.889.201 tona (svih vrsta otpada), što je smanjenje od 5,35% u odnosu na 2010. godinu kada je ukupno odloženo 1.995.954 tona otpada. Do kraja 2015. godine zatvoreno je 174 odlagališta, a sa 83 lokacije na kojoj su se nekoć nalazila odlagališta otpad je izmješten. Od 2008. do kraja 2015. godine povećao se broj saniranih odlagališta otpada sa 63 na 171, a u pripremi ili u tijeku je sanacija na 134 lokacije. Ukupan preostali kapacitet na odlagalištima krajem 2015. godine, prema procjeni operatera odlagališta dostavljeno HAOP-u, iznosio je 17.301.717 tona.

Uzimajući u obzir znatan broj neusklađenih odlagališta neopasnog otpada, te ciljeve postupnog smanjenja količina otpada koji se odlaže na neusklađena odlagališta, s prestankom odlaganja otpada 31. prosinca 2018. godine, neophodno je predvidjeti postupno preusmjeravanje otpada na odlagališta koja su usklađena ili u kratko vrijeme mogu postati usklađena. Postojeća odlagališta otpada, odnosno plohe/kazete na odlagalištima, koja će nakon 31. prosinca 2018. godine ispunjavati uvjete za rad (usklađena) moći će nastaviti s radom, a odlagališta koja ne ispunjavaju uvjete za nastavak rada, sukladno propisu kojim je reguliran način i uvjeti odlaganja otpada i rada za odlagališta otpada (neusklađena odlagališta), morat će se zatvoriti. Odluka o prestanku, odnosno nastavku rada odlagališta koje se smatra usklađenim nakon 31. prosinca 2018. godine, kao i odluka o usklađenju odlagališta ili dijela odlagališta (aktivne plohe/kazete) uz sanaciju zatvorenih ploha/kazeta, odgovornost je vlasnika odnosno operatera koji upravlja tim odlagalištem.

Županija	Aktivna odlagališta (stanje: kraj 2015. godine)	Aktivna odlagališta na koja se odlagao komunalni otpad (stanje: kraj 2015. godine)	Procijenjeni preostali kapacitet aktivnih odlagališta na koja se odlagao komunalni otpada (stanje: kraj 2015. godine) (t)
Zagrebačka	6	6	2.094.073
Krapinsko-zagorska	7	6	119.386
Sisačko-moslavačka	10	9	501.239
Karlovačka	6	6	114.615
Varaždinska	1	1	3.671
Koprivničko-križevačka	11	10	192.249
Bjelovarsko-bilogorska	5	5	237.625
Primorsko-goranska	11	10	268.110
Ličko-senjska	10	10	97.498
Virovitičko-podravska	4	4	94.402
Požeško-slavonska	2	2	44.408
Brodsko-posavska	3	3	86.384
Zadarska	8	7	3.186.082
Osječko-baranjska	7	7	405.718
Šibensko-kninska	7	6	208.019
Vukovarsko-srijemska	6	6	274.319
Splitsko-dalmatinska	15	15	682.847
Istarska	11	8	247.504
Dubrovačko-neretvanska	8	8	159.879
Međimurska	1	1	112.598
Grad Zagreb	2	1	968.740
Ukupno	141	131	10.099.367

Slika 9. Pregled statusa i kapaciteta aktivnih odlagališta po županijama

Dinamika sanacije odlagališta predviđena Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2007.–2015. nije postignuta, zbog toga jer se kasni s izgradnjom centara za gospodarenje otpadom, dugotrajnim postupcima u pogledu rješavanja imovinsko pravnih odnosa, donošenju izmjena prostorno planskih dokumenata i svih drugih preduvjeta za početak građevinskih radova.

1.3.3. Osnovni ciljevi u gospodarenju otpadom

Osnovni ciljevi koje je potrebno ispuniti proizlaze iz ocjene stanja gospodarenja otpadom i obvezama koje proizlaze iz Europskog zakonodavstva i propisa, a sadržani su u Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske 2017.–2022. godine. Obveze RH koje proizlaze iz EU zakonodavstva i propisa navedene su u tablici broj 1.

Vrste otpada	Godina	Minimalna uporaba	Minimalno recikliranje	Stopa prikupljanja
Ambalažni otpad	2008.	60%	55-80% Ovisno o materijalu	
Otpadna vozila	2015.	95%	85%	
EE otpad	2006.	70-80% Ovisno o kategoriji	50-80% Ovisno o kategoriji	EE otpad iz kućanstva min 4kg po st/god.
	2016.			45% ukupne mase stavljene na tržište

	2019.		65% ukupne mase stavljene na tržište ili 85% sakupljeno
Baterije	2011		50% do 75%
	2012		25%
	2016.		45%
Otpadne gume	2006.	Zabrana odlaganja, reciklažom se mora obuhvatiti najmanje 70% otpadnih guma	
PCB	2010.	Zbrinjavanje otpadnih PBC-a te uporaba i/ili zbrinjavanje i dekontaminacija PCB-a i opreme s volumenom PCB-a većim od 5 dm ³	
	2025.	Zbrinjavanje opreme koja sadrži PCB	
Smanjenje količine odlaganja biorazgradivog otpad	2016.	50% odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.	
	2020.	35% odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.	
Odlaganje otpada	2018.	Zabrana odlaganja na neusklađena odlagališta	
Komunalni otpad	2015.	JLS osigurati odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada	
	2020.	50% priprema za ponovnu uporabu i recikliranje komunalnog otpada	
Građevni otpad	2020.	70% recikliranja/materijalne uporabe građevnog otpada	

Tablica 1. Obveze RH koje proizlaze iz EU zakonodavstva

Ispunjenje gore navedenih ciljeva gospodarenja otpadom treba se temeljiti na osnovnim načelima gospodarenja otpadom propisanim zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske Unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i struke, a osobito na sljedećim načelima:

1. Načelo „onečišćivač plaća“ – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sankcijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad.
2. Načelo „blizine“ – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš.
3. Načelo „samodostatnosti“ – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tome zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada.
4. Načelo „sljedivosti“ – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača toga proizvoda, kao i posjed tog otpada uključujući obradu.

Osim pridržavanja odredbi načela, gospodarenje otpadom treba se temeljiti na tzv. hijerarhiji gospodarenja otpadom ili redu prvenstva gospodarenja otpadom.

Temeljem ocjene postojećeg stanja u gospodarenju otpadom i obveza koje RH mora postići sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu, Planom gospodarenja otpadom za razdoblje 2017.-2022. godine definirani su sljedeći ciljevi koji se moraju dostići do 2022. godine:

1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5 %
		Cilj 1.2	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)

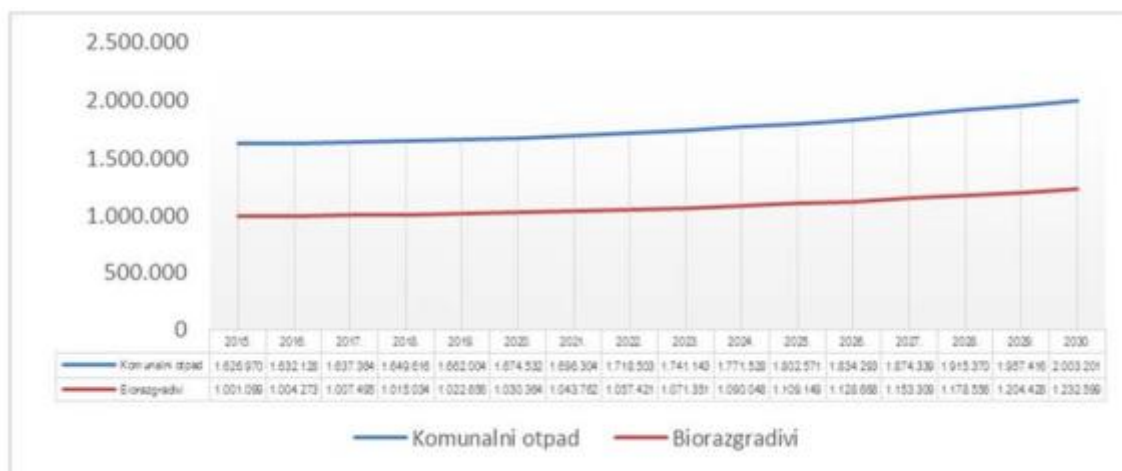
		Cilj 1.3	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.2	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
		Cilj 2.3	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
		Cilj 2.4	Uspostaviti sustav gospodarenjem morskim otpadom
		Cilj 2.5	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtina i potonulim stvarima na morskom dnu
		Cilj 2.6	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3.	Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom		
4.	Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
5.	Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
6.	Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom		
7.	Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		
8.	Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom		

Tablica 2. Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine

1.3.4. Procjena razvoja tijeka otpada, potrebe i način uspostave novih sustava i mreže građevina i uređaja za gospodarenje otpadom

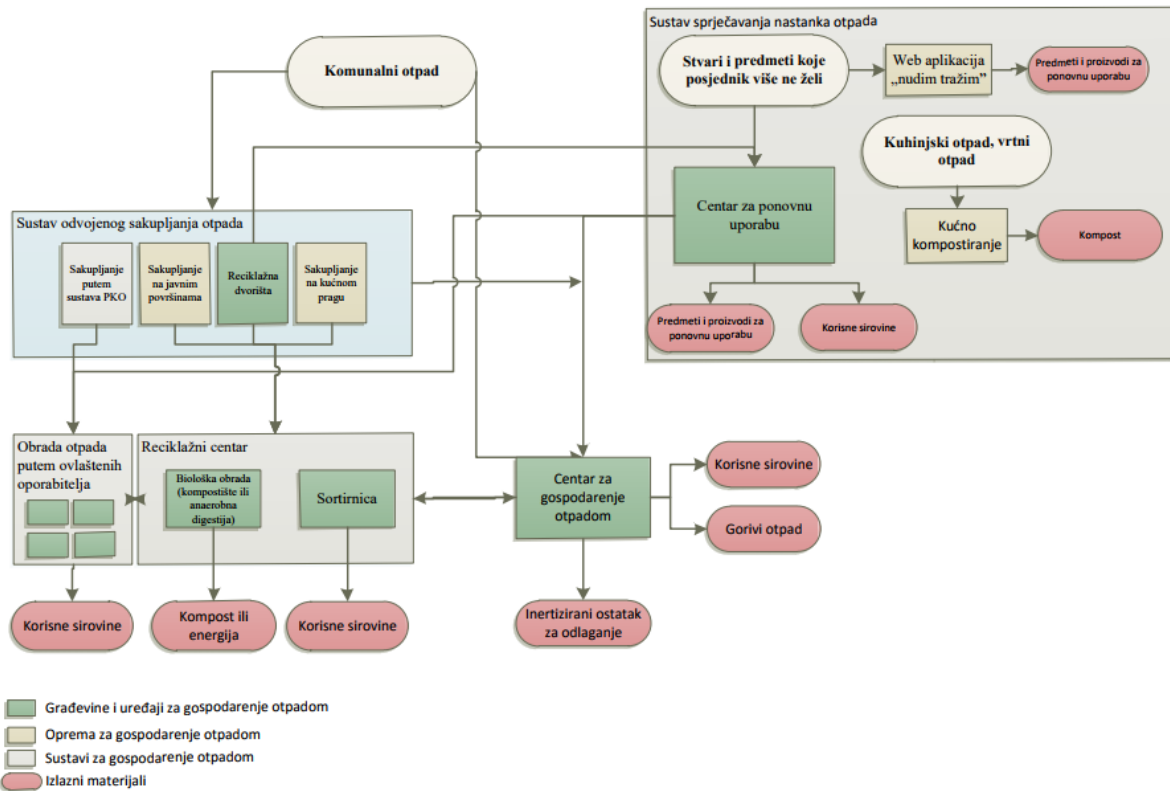
Procjena količina proizvedenog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada za razdoblje od 2015. do 2030. je izrađena u okviru Projekta 8 : „Izrada jedinstvene metodologije za analize sastava komunalnog otpada, određivanje prosječnog sastava komunalnog otpada u RH i projekcija količina komunalnog otpada“, HAOP (2015. godina).

Prema navedenom Projektu očekuje se blagi rast količina komunalnog otpada do 2030. godine. S trenutnih 1.650.000 t/god, u 2030. godini predviđa se proizvodnja oko 2.000.000 tona komunalnog otpada. No kako bi zaustavili trend rasta proizvedenog komunalnog otpada, povećali stupanj odvojenog prikupljanja i recikliranja te smanjili udio odloženog biorazgradivog otpada potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja komunalnim otpadom koji potiče sprječavanje nastanka otpada, odvajanje otpada na mjestu nastanka i sadrži infrastrukturu koja omogućuje ispunjavanje ciljeva i gospodarenje otpadom sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom.

Slika 10. Procjena ukupnih količina nastajanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada za razdoblje 2015.-2030. godine

Takav sustav daje naglasak na ponovno korištenje, popravak, obnavljanje i recikliranje postojećih materijala i proizvoda. Ono što se smatralo 'otpadom' može se pretvoriti u resurs te se u tom smislu predlaže cjelokupni sustav gospodarenja komunalnim otpadom.

Slika 11. Shema sustava gospodarenja komunalnim otpadom

Prvi korak u cjelokupnom sustavu gospodarenja otpadom je osigurati provođenje mjera za sprječavanje nastanka otpada. Najvažnije mjere u segmentu sprječavanja nastanka otpada su uspostava Centara za ponovnu uporabu i osiguranje potrebne opreme za kućno kompostiranje.

Nadalje, težište u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom treba biti na sustavu odvojenog sakupljanja komunalnog otpada i to kroz osiguranje potrebne infrastrukture za odvajanje komunalnog otpada: na mjestu nastanka otpada, putem reciklažnih dvorišta, na javnim površinama te kroz provedbu propisa za posebne kategorije otpada (otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna EE oprema itd).

Odvojeno prikupljeni biootpad treba se odvoziti na materijalnu uporabu u postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada (kompostište ili anaerobna digestija) u cilju proizvodnje komposta ili digestata i bioplina.

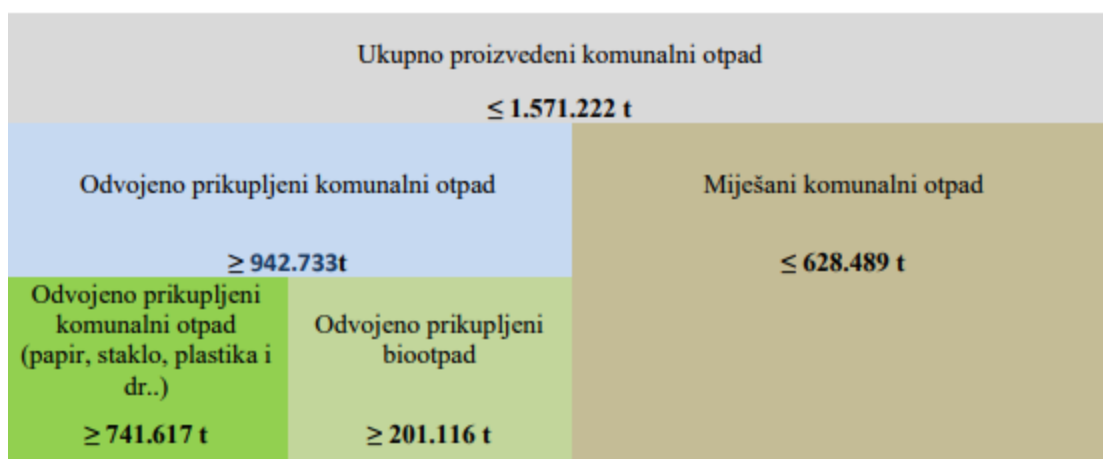
Odvojeno prikupljeni papir, karton, metal, staklo i plastika trebaju se odvoziti na postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnice) radi povećanja vrijednosti odnosno kvalitete odvojeno prikupljenog otpada i pripreme otpada za recikliranje. Odvojeno prikupljeni otpad treba se nakon sortiranja odvoziti ovlaštenim tvrtkama za recikliranje, odnosno obradu.

Miješani komunalni otpad (ostatni otpad) treba se prikupljati u okviru javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada koju pružaju davatelji te usluge, a prikupljeni otpad treba se dopremiti do centara za gospodarenje otpadom, izravno ili putem pretovarnih stanica.

Na razini Republike Hrvatske, uspostavom gore opisanog sustava osigurat će se ispunjenje ciljeva Plana gospodarenja otpadom RH u 2022. godini. Primjenom mjera sprječavanja nastanka otpada ispunit planirano je smanjenje ukupne količine komunalnog otpada u 2022. godini na maksimalno 1.571.222 t.

Primjenom mjera uspostave sustava odvojenog prikupljanja otpada u 2022. godini planirano je izdvojiti najmanje 942.733 t sastavnica komunalnog otpada kao što su: papir, karton, staklo, plastika, biootpad, glomazni otpad. U ukupnoj količini odvojeno prikupljenog otpada najmanje 201.116 t otpada je odvojeno prikupljeni biootpad, što predstavlja 40% od ukupno proizvedenog biootpada, dok najmanje 741.617 t treba biti odvojeno prikupljenih korisnih sirovina kao što su papir, karton, staklo, plastika i dr.

Primjenom svih gore navedenih mjera na kraju 2022. godine predviđeno je da će preostati maksimalno 628.489 t miješanog komunalnog otpada.

Slika 12. Pregled ciljanih vrijednosti u 2022. godini

1.3.4.1. Sprječavanje nastanka otpada

Za postizanje Cilja 1.1. Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini, potrebno je:

- osigurati funkcioniranje sustava sprječavanja nastanka otpada odnosno provođenje mjera definiranih u Planu sprječavanja nastanka otpada
- uspostaviti centre za ponovnu uporabu
- osigurati potrebnu opremu za provođenje mjere kućnog kompostiranja na području RH.

1.3.4.2. Sustav odvojenog prikupljanja komunalnog otpada

Za postizanje cilja 1.2 Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.) potrebno je osigurati infrastrukturu koja potiče i olakšava odvojeno prikupljanje pojedinih vrsta komunalnog otpada: otpadni papir, karton, staklo, plastika, metal, biootpad, krupni (glomazni) otpad i slično.

U 2015. godini ukupno je odvojeno prikupljeno 24% komunalnog otpada dok je stopa recikliranja papira, metala, plastike i stakla iz komunalnog otpada u 2015. godini iznosila 25%, odnosno polovicu ciljanog udjela za 2020. godinu. Kako bi dosegli propisani cilj 47 stope recikliranja u 2020. godini od 50% potrebno je u što kraćim rokovima osigurati veću stopu odvajanja komunalnog otpada i što bolju kvalitetu odvojeno prikupljenog otpada za recikliranje. Za ispunjenje tog cilja potrebno je:

- nabaviti komunalnu opremu, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje otpada

- izgraditi reciklažna dvorišta
- izgraditi reciklažne centre
- izgraditi postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada
- izrada planova zatvaranja odlagališta neopasnog otpada

1.3.4.3. Biootpad

Ispunjenje obveze vezane za smanjenje udjela odlaganja biorazgradivog otpada na odlagališta osigurat će se postizanjem Cilja 1.3 Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada i Cilja 1.4 Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada. Za ispunjenje ovoga cilja potrebno je:

- osigurati opremu i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada
- osigurati građevine za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada (za aerobnu (kompostište) ili anaerobnu (digestor) obradu s ciljem proizvodnje komposta, digestata i bioplina).

1.3.4.4. Građevinski otpad

Građevni otpad ima visoki potencijal za recikliranje i prepoznat je na europskoj razini kao jedan od prioritarnih tokova otpada. Iz ocjene stanja temeljenoj na analizi postojećeg stanja gospodarenja otpadom u RH razvidno je kako službeno raspoloživi podaci o proizvedenom građevnom otpadu kao i podaci o raspoloživim kapacitetima za obradu građevnog otpada nisu u potpunosti pouzdani i sveobuhvatni. Obzirom da se najveće količine građevnog otpada i dalje službeno ne registriraju te se najvjerojatnije odlažu na odlagališta otpada, pri čemu se ne iskorištavaju njegova vrijedna svojstva, potrebna su značajna unaprijeđena u praćenju ovoga toka otpada. U tijeku je izrada analize kojom će se osigurati odgovarajući podaci o količinama, sastavu i raspoloživim kapacitetima za obradu proizvedenog građevnog otpada, temeljem čega će se izraditi prijedlog rješenja za uspostavu učinkovitog sustava i potrebnim kapacitetima.

1.3.4.5. Otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

Prema postojećim analizama vezanim za obradu otpadnog mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, ukupna proizvodnja mulja do 2024. godine procjenjuje se na 107.000 tona ST/godini. Trenutno u RH ne postoji odgovarajući način gospodarenja otpadnim muljem. Otpadni mulj se uglavnom privremeno skladišti ili odlaže na odlagališta, a manje količine koriste se u poljoprivredne svrhe ili se podvrgavaju postupku kompostiranja.

Slika 13. Procjena količina proizvedenog otpadnog mulja za razdoblje 2013.-2051. godine

Prilikom uspostave sustava gospodarenja otpadnim muljem treba voditi računa o redu prvenstva gospodarenja otpadom slijedom čega se mora razmotriti u prvom redu materijalna oporaba i primjena na površinama pogodnima za primjenu mulja. Kako bi se odredile vrste pogodnih površina, njihove lokacije i kapaciteti potrebno je izraditi Akcijski plan za korištenje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na pogodnim površinama. Prilikom definiranja pogodnih površina potrebno je voditi računa o ograničenjima mogućnosti korištenja na poljoprivrednom zemljištu u poljoprivrednoj proizvodnji odnosno potrebno je regulirati kriterije mogućeg korištenja za površine odnosno kulture koje nisu u sustavu

proizvodnje hrane, uz zabranu korištenja u ekološkoj i integriranoj proizvodnji sukladno posebnim propisima. Otpadni mulj nastao pročišćavanjem otpadnih voda može se koristiti u poljoprivredi samo ukoliko je prethodno kompostiran, digestiran, odnosno stabiliziran i ukoliko je sadržaj teških metala i ostalih štetnih tvari u skladu sa zahtjevima Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog tla od onečišćenja (NN 9/14) i Pravilnika o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08).

1.3.5. Kriteriji za određivanje načelnih lokacija i potrebnih kapaciteta novih građevina i postrojenja

Kategorije građevina koje uključuju i postrojenja za gospodarenje otpadom u smislu planiranja u dokumentima prostornog uređenja (lokacije) su:

1. građevine od državnog značaja:

- centar za gospodarenje otpadom
- spalionica otpada
- odlagalište opasnog otpada

2. građevine od regionalnog značaja:

- reciklažni centri
- sortirnice
- postrojenja za biološku (aerobnu i anaerobnu) obradu otpada
- građevine za obradu opasnog i neopasnog otpada, osim onih od državnog značaja
- odlagalište neopasnog otpada uključujući i odlagalište s kazetom za zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest
- odlagalište inertnog otpada

3. građevine od lokalnog značaja:

- centri za ponovnu uporabu
- reciklažna dvorišta
- ostale građevine za sakupljanje i obradu otpada koje nisu od državnog i regionalnog značaja

Osnovni kriteriji koji se odnose na odabir i definiranje lokacija građevina za gospodarenje otpadom moraju uzimati u obzir osnovne činjenice koje su značajne za planiranje navedenih građevina u okviru više-kriterijske analize: kategorija građevina, pedologija, geomorfologija, hidrološke i hidrogeološke značajke lokacije, zaštita voda, zaštita šuma, udaljenost od naseljenih područja, odnos prema građevinskim područjima naselja, prometna povezanost (cestovna, željeznička), razvijenost infrastrukture uzimajući u obzir mogućnosti plasiranja proizvoda koji nastaju kao rezultat gospodarenja otpadom (gorivo iz otpada, toplinska i električna energija, kompost i sl.). Određivanje lokacija građevina za gospodarenje otpadom zasniiva se na uvažavanju načela zaštite okoliša i gospodarenja otpadom definiranih pozitivnim propisima iz navedenog područja, znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke te financijsko-ekonomskog aspekta. Gospodarenje otpadom u građevinama druge namjene, u kojima se obavlja ili je moguće obavljati djelatnost oporabe otpada, a koje se ne smatraju građevinom za gospodarenje otpadom, potrebno je također koristiti u sustavu gospodarenja otpadom.

Projekti u gospodarenju otpadom (građevine, postrojenja i sl.) koji se planiraju financirati iz Operativnog programa konkurentnost i kohezija (OPKK) 2014.-2020. moraju imati izrađenu Studiju izvedivosti. Studija izvedivosti je dokument u kojem se analizira postojeći i određuje (modelira) budući sustav gospodarenja otpadom na određenom području uzimajući u obzir tehničku izvedivost, te financijsku, ekonomsku i ekološku održivost sustava u cjelini, kao i njegovih pojedinih sastavnica. Studijom izvedivosti se također određuje omjer sufinanciranja sredstvima iz OPKK. Ostali projekti u gospodarenju otpadom (građevine, postrojenja i ostalo) koji nisu planirani za financiranje sredstvima iz OPKK također moraju imati izrađenu Studiju izvedivosti. Studija izvedivosti je dokument u kojem se analizira postojeći i određuje (modelira) budući sustav gospodarenja otpadom na određenom području uzimajući u obzir tehničku izvedivost, te financijsku, ekonomsku i ekološku održivost sustava u cjelini, kao i njegovih pojedinih sastavnica.

Točan broj i lokacija pojedinih građevina, postrojenja kao i odabir kapaciteta, tehničkotehnoških rješenja i ostalih parametara koji su važni za pojedini projekt ovise o rezultatima studija, elaborata i drugih odgovarajućih dokumenata koji se izrađuju u sklopu ili za potrebe tih projekata, pri čemu se mora poštivati red prvenstva gospodarenja otpadom, kao i drugi zahtjevi ovisno o uvjetima financiranja (propisi o dodjelama državnih potpora i dr.). Potrebno je također kontinuirano analizirati i revidirati kapacitete i broj građevina i postrojenja potrebnih u sustavu gospodarenja otpadom u odnosu na njihov značaj i potrebe.

1.3.5.1. Opći tehnički zahtjevi za građevine i postrojenja

Opći tehnički zahtjevi za građevine i postrojenja za gospodarenje otpadom definirani su u propisima koji uređuju gradnju sukladno propisanim temeljnim zahtjevima za građevinu i posebnim propisima o gospodarenju otpadom koji uređuju osnovne tehničke i tehnološke uvjete za gospodarenje otpadom koji se odnose na građevine i postrojenja.

Građevine i postrojenja za gospodarenje otpadom čiji rad podliježe uvjetima i izdavanju okolišne dozvole trebaju biti u skladu sa zahtjevima najbolje raspoloživih tehnika (NRT) - obvezujuće tehnike i tehnologije koje se primjenjuju pri projektiranju, gradnji, održavanju, uporabi i stavljanju izvan uporabe takve građevine, uključujući i granične vrijednosti emisija u okoliš. Kod projektiranja bilo koje građevine za gospodarenje otpadom isto tako valja uzeti u obzir i primjere najbolje prakse te stanje tehničke spoznaje u trenutku izrade projekta. Opći tehnički zahtjevi za građevine, postrojenja i opremu (vozila, spremnici i sl.) moraju biti usmjereni i usklađeni s uvjetima za postizanje ciljeva u gospodarenju otpadom definiranih Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

1.3.6. Organizacijski aspekti gospodarenja otpadom

Gospodarenje otpadom je od interesa za Republiku Hrvatsku. Gospodarenje otpadom osiguravaju Vlada RH i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike propisivanjem mjera gospodarenja otpadom. Provedbena tijela na državnoj razini su Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU).

Jedinice lokalne samouprave (JLS) i jedinice područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S) dužne su na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom. Više JLS i JP(R)S mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike je nadležno za rješavanje o zahtjevima za dozvolu za gospodarenje otpadom koji se odnose na opasni otpad te za termičku obradu otpada, rješava o zahtjevu za izdavanje suglasnosti za sklapanje ugovora s FZOEU-om za pružanje usluge obrade određene posebne kategorije otpada, vođenje očevidnika obavljanja djelatnosti iz gospodarenja otpadom te očevidnika uvoznika i izvoznika otpada te očevidnika laboratorija, nusproizvoda i ukidanja statusa otpada, rješava o zahtjevu za izvoz odnosno uvoz otpada, izdaje odobrenje za rad organizacije, provodi nadzor (inspeksijski i upravni).

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je nadležan za obračun i naplatu propisanih naknada, vođenje Registra gospodarenja posebnim kategorijama otpada, financiranje i sufinanciranje projekata u području gospodarenja otpadom, upravljanje sustavom sakupljanja i obrade određenih posebnih kategorija otpada te rješavanjem o zahtjevu za samostalno ispunjavanje pojedinačnog cilja za određenu posebnu kategoriju otpada.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu je nadležna za razvoj i vođenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom, izradu propisanih izvješća o gospodarenju otpadom, razvoj i vođenje Registra djelatnosti gospodarenja otpadom i Elektroničkog očevidnika o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO).

Jedinice područne (regionalne) samouprave Nadležne su za planiranje lokacija odlagališnih ploha za zbrinjavanje azbestnog otpada i lokacija odlagališta otpada, a zajedno s jedinicama lokalne samouprave, putem pravnih osoba koje uspostavljaju i upravljaju centrima za gospodarenje otpadom (temeljem vlasničkih obveza) osiguravaju kapacitete za obradu miješanog komunalnog otpada i otpada koji preostaje nakon obrade miješanog komunalnog otpada, izdavanje dozvola za gospodarenje otpadom za koje nije nadležno MZOE, provjeru usklađenosti plana gospodarenja otpadom proizvođača otpada, te provjeru usklađenosti (i izdavanje prethodne suglasnosti) planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave s Planom gospodarenja Republike Hrvatske.

Jedinice lokalne samouprave nadležne su za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, planiranje lokacija građevina od lokalnog značaja, provedbu izobrazbo-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih ovim Planom, te ostalo sukladno ZOGO-u. Također, jedinice lokalne samouprave dužne su, sukladno ZOGO-u provoditi Plan gospodarenja otpadom RH, što posebice uključuje projekte određene Popisom projekata važnih za provedbu ovoga Plana.

Trgovačka društva u javnom vlasništvu JP(R)S i JLS Obavljaju usluge sakupljanja, odnosno obrade određene posebne kategorije otpada, pružanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada. Upravljaju radom CGO, sortirnice, reciklažnog centra.

Trgovačka društva u privatnom vlasništvu (pravne osobe i fizičke osobe – obrtnici koje obavljaju neku od djelatnosti gospodarenja otpadom). Trgovačka društva u privatnom vlasništvu mogu biti uključena u gospodarenje otpadom obavljanjem djelatnosti prijevoza otpada, posredovanja u gospodarenju otpadom, trgovanja otpadom, sakupljanja otpadom, uporabe otpada, zbrinjavanja otpada, druge obrade otpada, te izvoz i uvoz otpada, provedbu akcija prikupljanja otpada, pružanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada i obavljanje poslova laboratorija.

Služba za komunalni red jedinice lokalne samouprave je nadležna za provedbu mjera sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš (evidencija lokacija odbačenog otpada, provedba redovitog godišnjeg nadzora područja JLS i ostale utvrđene mjere), i za uklanjanje tako odbačenog otpada, pri čemu je za utvrđivanje činjeničnog stanja u vezi s odbačenim otpadom ovlaštena zatražiti nalog suda i asistenciju djelatnika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

1.3.7. Mjere za provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske

Osnovne mjere gospodarenja otpadom svrstane su u nekoliko kategorija gospodarenja otpadom, a uspostava sustava gospodarenja otpadom na nekom području može se temeljiti na jednom ili više mjera:

- 1. Unapređenje sustava gospodarenja otpadom – sprječavanje nastanka otpada**
 - Provođenje mjera sprječavanja nastanka otpada sukladno Planu sprječavanja otpada
 - Centri za ponovnu uporabu i mreže za ponovnu uporabu
 - Kućno kompostiranje
- 2. Sustav odvojenog prikupljanja komunalnog otpada**
 - Osiguravanje infrastrukture koja potiče i olakšava odvojeno prikupljanje pojedinih vrsti komunalnog otpada: otpadni papir, karton, staklo, plastika, metal, biootpad, krupni (glomazni) otpad i sl.
 - Reciklažna dvorišta
 - Reciklažno dvorište za građevinski otpad
 - Postrojenje za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada
 - Reciklažni centar
- 3. Odlagališta otpada**
 - Zatvaranje svih neusklađenih odlagališta otpada s 31. prosincem 2018. godine te odvoz otpada u CGO-e
 - Nastavak odlaganja otpada na usklađenim odlagalištima do popunjenja kapaciteta
- 4. Centar za gospodarenje otpadom (CGO)**

1.3.7.1. Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Mjere definirane Planom sprječavanja nastanka otpada	Opis mjera sprječavanja nastanaka otpada je dan u Prilogu 12.4. Plana gospodarenja otpadom RH	-	-	-
2.	Uspostava centara za ponovnu uporabu	Ova mjera uključuje: <ul style="list-style-type: none"> - izgradnju centara za ponovnu uporabu odnosno građevinske zahvate na postojećim građevinama radi prilagodbe njihovoj novoj namjeni - nabavu opreme - izradu i distribuciju promidžbenog materijala - organizaciju radionica i dr. 	MZOE/MG PO/CS/PU	EU/FZOEU/JLS/ CS/PU	2022.
3.	Kućno kompostiranje	Ova mjera uključuje: <ul style="list-style-type: none"> - nabavu i distribuciju kućnih kompostera - izradu edukacijsko informativnih materijala - organizaciju promidžbenih aktivnosti i radionica <p>Obzirom da primjena kućnog kompostiranja ovisi o dostupnim površinama za korištenje proizvedenog komposta, prioritet za provođenje ove mjere su ruralna područja, odnosno</p>	JLS/FZOEU	JLS/FZPEU/EU	2020.

		predgrađa urbanih sredina s većim brojem samostalnih stambenih jedinica s okućnicom.			
--	--	--	--	--	--

Tablica 3. Mjere za ostvarenje Cilje 1.1, Smajenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini

1.3.7.2. Mjere za odvojeno sakupljanje 60% komunalnog otpada (papira, kartona, stakla, plastike, metala, biootpada te krupnog (glomaznog) otpada

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila	Ova mjera uključuje nabavu opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje papira, metala, plastike, stakla i tekstila. Preporuča se ovu mjeru provoditi zajedno s mjerom 2. gdje god je to moguće kao cjeloviti projekt.	JLS	JLS/FZOEU/EU	2020.
2.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica)	Ova mjera uključuje izgradnju i opremanja novih, te po potrebi povećanje kapaciteta i unaprjeđenje tehnologije postojećih postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpadnog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr.	JLS	JLS/FZOEU/EU/PU	2020.
3.	Izgradnja reciklažnih dvorišta	Ova mjera uključuje: <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnju i opremanje reciklažnih dvorišta - Provedbu izobrazno informativnih aktivnosti za lokalno stanovništvo - Nabava mobilnih reciklažnih dvorišta 	JLS	JLS/EU	2019.
4.	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog biorazgradivog komunalnog otpada po količini	Ova mjera uključuje: <ul style="list-style-type: none"> - Obračun naplate javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada na način da se korisnika javne usluge potiče na odvajanje otpada, odnosno na smanjenje količine proizvedenog otpada. 	MZOE/JLS	-	2017.
5.	Jačanje tržišta otpada namijenjenog recikliranju	Ova mjera uključuje: <ul style="list-style-type: none"> - izradu tehnoloških zahtjeva (sastav, udio, primjesa, najmanje količine, itd.) kojima mora udovoljavati određena vrsta otpada da bi bila prihvatljiva za recikliranje - uspostavu mrežnih stranica s podacima o tehnološkim zahtjevima - uspostava sustava ponude i potražnje („burza otpada“) 	MZOE/HG K/HOK/PU	-	2018.
6.	Izgradnja postrojenja za	Ova mjera uključuje, po potrebi izgradnju i opremanje novih, i/ili povećanje kapaciteta	PU	PU/EU	2022.

	recikliranje	i unaprjeđenje tehnologije postojećih postrojenja za recikliranje			
--	--------------	---	--	--	--

Tablica 4. Mjere za odvojeno sakupljanje 60% komunalnog otpada (papira, kartona, stakla, plastike, metala, biootpada te krupnog (glomaznog) otpada

1.3.7.3. Mjere za odvojeno prikupljanje 40% biootpada iz komunalnog otpada

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Izrada kriterija kvalitete i označavanja komposta i digestata	Ova mjera uključuje izradu kriterija kvalitete, načina označavanja i kontrolu kvalitete komposta i digestata.	MP/MZOE	-	2018.
2.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	Ova mjera uključuje nabavu opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada. Preporuča se provoditi ovu mjeru zajedno sa mjerom 3. gdje je to moguće kao cjeloviti projekt.	JLS	EU/JLS/FZOEU	2020.
3.	Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada	Ova mjera uključuje izgradnju i opremanje novih, te povećanje kapaciteta i unaprjeđenje tehnologije postojećih postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada aerobnim ili anaerobnim postupcima	JLS	EU/JLS	2020.

Tablica 5. Mjere za odvojeno prikupljanje 40% biootpada iz komunalnog otpada

1.3.7.4. Mjere za odlaganje manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Uvođenje naknade za odlaganje otpada	Ova mjera uključuje uvođenje naknade za odlaganje otpada kojom se potiče smanjenje količina otpada koji se odlaže i povećanje količine odvojeno sakupljenog otpada.	MZOE/FZO EU	-	2017.
2.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	Mjera uključuje redovite analize sastava miješanog komunalnog otpada za potrebe praćenja ciljeva i određivanja udjela biorazgradive komponente u otpadu.	JLS	JLS	Kontinuirano
3.	Izgradnja centara za gospodarenje otpadom	Ova mjera uključuje izgradnju građevina za obradu miješanog komunalnog otpada, neopasnog otpada koji preostaje nakon materijalne uporabe i drugog neopasnog otpada. Prilikom planiranja kapaciteta ovih građevina potrebno je izraditi studiju izvedivosti koja će uvažavati ciljeve propisanim HR i EU zakonodavstvom kao i ovim Planom. U studiji trebaju biti prikazane sve mjere koje je potrebno provesti na području obuhvata projekta da bi se dosegli ciljevi i opravdao kapacitet. Prilikom planiranja ovih građevina potrebno je sagledati	JP(R)S	JP(R)S/FZOEU/EU/P J/JPP	2022.

		mogućnost da se u sklopu iste građevine nalaze postrojenja za obradu građevnog otpada, otpada koji sadrži azbest, glomaznog otpada i biootpada i postrojenje za razvrstavanje odvojeno prikupljenog papira/kartona, stakla, metala i plastike.			
4.	Planiranje energetske uporabe otpada	Ova mjera uključuje analizu i ocjenu potrebe za energetsom uporabom otpada u sljedećem planskom razdoblju. Ova analiza treba uzeti u obzir rezultate mjere Analize postojećih i potrebitih kapaciteta za obradu opasnog otpada.	MZOE	MZOE/EU	2020.

Tablica 6. Mjere za odlaganje manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada

1.3.7.5. Mjere za unapređenje sustava gospodarenja građevinskim otpadom

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Izrada akcijskog plana za odvojeno prikupljanje i recikliranje građevnog otpada	Ova mjera uključuje izradu akcijskog plana koji treba sadržavati najmanje sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - količine proizvedenog građevnog otpada - raspoloživost trenutnih kapaciteta dostupnih tehnologija za recikliranje građevnog otpada - procjenu potrebe za novim kapacitetima i eventualnim prilagodbama odnosno modernizaciji postojećih postrojenja 	HAOP/MZOE/FZOE	HAOP/MZOE/FZOE U/EU	2017.
2.	Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad	Ova mjere uključuje: <ul style="list-style-type: none"> - izgradnju i opremanja novih te povećanje kapaciteta postojećih (može uključivati i mobilno postrojenje za recikliranje građevnog otpada - unaprjeđenje tehnologije postojećih reciklažnih dvorišta za građevni otpada 	JP(R)S/JLS/P	JP(R)S/JLS/P	2020.

Tablica 7. Mjere za unapređenje sustava gospodarenja građevinskim otpadom

1.3.7.6. Mjere za unapređenje gospodarenja otpadom iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Akcijski plan za korištenje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na	Ova mjera uključuje izradu Akcijskog plana koji uključuje: <ul style="list-style-type: none"> - definiranje vrsta površina pogodnih za primjenu mulja - definiranje lokacija i kapaciteta 	MZOE/MP OLJ/HV	HV/EU	2017.

	pogodnim površinama	<p>površina odnosno lokacija na kojima je moguće koristiti mulj</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiranje kvalitete obrađenog mulja sukladno zahtjevima za pojedine primjene - aplikaciju za evidenciju lokacija poljoprivrednog i ostalog zemljišta na kojima se odlaže ili može odlagati otpadni mulj odnosno kompost iz UPOV-a kao i digitalnu povezanost ovog sustava sa geoinformacijskim sustavom poljoprivrede. 			
2.	Uspostaviti sustav gospodarenja muljem	<p>Mjera uključuje izgradnju građevina i uređaja za obradu mulja sa svrhom pripreme mulja za primjenu sukladno traženim kriterijima koje mulj mora zadovoljiti za korištenje na planiranim površinama.</p> <p>Građevine uključuju kompostišta, digestore te uređaje za miješanje s drugim materijalima radi proizvodnje specifičnih proizvoda (npr. pepeo i ložišta biomase).</p>	MZOE/MP OLJ/HV/JL S/Isporučitelj vodnih usluga	JLS (isporučitelj javne usluge) / EU/HV	2022.

Tablica 8. Mjere za unapređenje gospodarenja otpadom iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

1.3.7.7. Mjere za unapređenje sustava gospodarenja ambalažnim otpadom

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Unaprjeđenje i analiza postojećeg sustava gospodarenja otpadnom ambalažom	Ova mjera uključuje identifikaciju obveznika plaćanja naknade i analizu postojećeg sustava gospodarenja otpadnom ambalažom kojoj je cilj ocijeniti sustav, utvrditi nedostatke i rizike, te dati preporuke za unaprjeđenje sustava. Analiza treba uključiti praćenje podataka o ambalaži stavljenoj na tržište kao i podatke o učinkovitosti uporabe (recikliranja).	MZOE/FZO EU	FZOEU	2017.

Tablica 9. Mjere za unapređenje sustava gospodarenja ambalažnim otpadom

1.3.7.8. Mjere za unapređenje sustava gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Unapređenje sustava gospodarenja medicinskim otpadom	Ova mjera uključuje: unaprjeđenje praćenja toka medicinskog otpada unaprjeđenje postojećeg sustava obrade medicinskog otpada	MZOE/MIN ZDR/HAOP	Zdravstvene ustanove/MINZDR/PU	2020.
2.	Izrada studije procjene količine otpada koji sadrži azbest po županijama	Ova mjera uključuje izradu Studije procjene količine otpada koji sadrži azbest po županijama, a za koji se procjenjuje da će nastati u ovom planskom razdoblju.	JLS/HAOP	HAOP/FZOEU/EU	2019.

3.	Izgradnja odlagališnih ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest	Ova mjera uključuje izgradnju ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest.	JLS/JP(R)S	JLS/JP(R)S/FZOE U	2022.
4.	Unaprjeđenje sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada (otpadnim vozilima, otpadnim baterijama i akumulatorima, otpadnim gumama, EE otpadom, uljima)	Ovom mjerom je predviđena identifikacija obveznika plaćanja naknade i unaprjeđenje sustava praćenja podataka o posebnim kategorijama otpada putem Informacijskog sustava gospodarenja otpadom i izradom Registra gospodarenja za posebne kategorije otpada.	MZOE/HA OP/FZOEU	-	2020.

Tablica 10. Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada

1.3.7.9. Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja opasnim otpadom

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Analiza postojećih i potrebnih kapaciteta za obradu opasnog otpada	Ova mjera uključuje izradu studije izvedivosti koja će analizirati postojeće kapacitete za obradu opasnog otpada i utvrditi potrebne dodatne kapacitete te dati preporuke za unaprjeđenje sustava.	MZOE	EU/FZOEU/MZO E	2019.

Tablica 11. Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja opasnim otpadom

1.3.7.10. Mjere sanacije lokacija onečišćenih otpadom

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Izrada Plana zatvaranja odlagališta neopasnog otpada	U sklopu ove mjere izraditi će se Plan zatvaranja odlagališta neopasnog otpada za područje svake županije na temelju postojećih raspoloživih kapaciteta i drugih relevantnih kriterija, a koji će uključiti i daljnje odlaganje otpada nakon 31.12.2018. godine na usklađena odlagališta.	MZOE/HA OP/JP(R)S/J LS	FZOEU/MZOE/ EU	2017.
2.	Sanacija odlagališta neopasnog otpada	Ova mjera uključuje sanacije odlagališta neopasnog otpada.	JLS	EU/JLS/FZOEU	2022.
3.	Identifikacija novih lokacija onečišćenih opasnim otpadom („crne točke“)	Ova mjera uključuje izradu studije za identifikaciju novih lokacija onečišćenih opasnim otpadom („crne točke“)	MZOE	FZOEU/EU	2018.
4.	Sanacija lokacija onečišćenih opasnim otpadom („crne točke“)	Ova mjera uključuje nastavak aktivnosti sanacija lokacija onečišćenih opasnim otpadom tzv. „crnih točaka“ definiranih PGO RH	P/MZOE	EU/FZOEU/PU	2022.
5.	Sanacija lokacija onečišćenih	Ova mjera uključuje uklanjanje otpada odbačenog u okoliš, uključujući	JLS	JLS	2020.

	otpadom odbacanim u okoliš	speleološke objekte te sprječavanje ponovnog odbacivanja otpada na tim lokacijama.			
--	----------------------------	--	--	--	--

Tablica 12. Mjere sanacije lokacija onečišćenih otpadom

1.3.7.11. Mjere za provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Izrada Programa izobrazno – informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	Ova mjera uključuje izradu programa izobrazno -informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom za razdoblje od 2017.-2022. godine, koji će predložiti smjernice, ciljane skupine i aktivnosti koje je nužno provoditi na nacionalnom i lokalnom nivou, s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, povećanja odvojenog prikupljanja otpada i ponovne uporabe.	MZOE	MZOE/EU	2017.
2.	Provedba aktivnosti predviđenih Programom izobrazno – informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	Ova mjera uključuje provođenje svih aktivnosti definiranih Programom izobrazno -informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom.	MZOE/ FZOEU /HAOP/ JP (R)/ JLS/ civilno društvo	EU/MZOE//FZ OEU/HAOP/JP(R)/S/JLS	2022.
3.	Provedba nacionalne kampanje na temu održivog gospodarenja otpadom	Ova mjera obuhvaća izradu informativno edukativnih te promotivnih spotova i ostalih materijala i programa na temu održivog gospodarenja otpadom.	MZOE/ FZOEU	FZOEU/EU/MZ OE	2017.

Tablica 13. Mjere za provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti

1.3.7.12. Mjere za unaprjeđenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Izrada i/ili unaprjeđenje aplikacija koje su dio informacijskog sustava gospodarenja otpadom	Mjera uključuje uspostavu središnje digitalne aplikacija za: <ul style="list-style-type: none"> - vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada - uspostavu i nadogradnju registra djelatnosti gospodarenja otpadom putem koje se podnose i rješavaju zahtjevi za dozvole za gospodarenje otpadom, zahtjevi za upise u odgovarajuće evidencije (očevidnici), vode evidencije (očevidnike) i ostala dokumentacija u vezi s obavljanjem djelatnosti gospodarenja otpadom - uspostavu i nadogradnju središnje digitalne aplikacije za provođenje 	MZOE/H AOP/FZO EU	EU/HAOP/FZOE U	2017.2 018.

		<p>postupaka u vezi s prekograničnim prometom otpadom uspostava aplikacije za evidenciju lokacija odbačenog otpada</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspostavu središnje digitalne aplikacije Registar gospodarenja posebnih kategorija otpada za prijavu određenih količina tvari i materijala koje se stavljaju na tržište, podataka potrebnih za koordinaciju nadzora količina stavljenih na tržište i drugih propisanih podataka radi provođenja sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada 			
2.	Izrada informacijskog sustava FZOEU za pripremu i provedbu projekata	Ova mjera uključuje izradu informacijskog sustava za pripremu i provedbu projekata FZOEU. Informacijski sustav treba biti povezan s informacijskim sustavom HAOPA, kao i s drugim institucijama koje su povezane s FZOEU radi kontrole, razmjene i usklađivanja podataka vezanih uz posebne kategorije otpada i ostale projekte FZOEU.	FZOEU	EU/FZOEU	2018.

Tablica 14. Mjere za unaprjeđenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom

1.3.7.13. Mjere za unaprjeđenje nadzora nad gospodarenjem otpadom

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom	Ova mjera uključuje izobrazbu djelatnika službi za komunalno redarstvo JLS i inspektore zaštite okoliša.	MZOE/JP (R)/JLS	MZOE	kontinuirano
2.	Analiza i redefiniranje nadležnosti nadzora u gospodarenju otpadom	Ova mjera uključuje analizu i redefiniranje nadležnosti za provedbu nadzora prometa otpadom unutar RH i nadzora prekograničnog prometa otpadom.	MZOE/MUP/MFIN	-	2018.

Tablica 15. Mjere za unaprjeđenje nadzora nad gospodarenjem otpadom

1.3.7.14. Mjere unapređenja upravnih postupaka u gospodarenju otpadom

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Unapređenje sustava i postupaka izdavanja dozvola za gospodarenje otpadom	Mjera uključuje analizu postojećeg sustava i postupaka izdavanja dozvola, te prijedlog aktivnosti za unapređenje sustava izdavanja dozvola.	MZOE	-	2018.

Tablica 16. Mjere unapređenja upravnih postupaka u gospodarenju otpadom

2. ANALIZA I OCJENA STANJA TE POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO

Općina Viljevo smještena je u podravskom dijelu Slavonije, u Osiječko-baranjskoj županiji, a ujedno je i pogranična općina jer je smještena uz rijeku Dravu koja je državna granica sa Mađarskom. Na zapadnom dijelu, Općina graniči sa Općinom Moslavina Podravska, a na istoku sa gradom Donji Miholjac.

Općina Viljevo obuhvaća 7 naselja: Viljevo, Blanje, Bockovac, Cret Viljevski, Ivanovo, Kapelna i Krunoslavje. Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine broj stanovnika na području Općine Viljevo iznosi 2.065. Stanovništvo je naseljeno u kućama (individualno stanovništvo), a ukupan broj domaćinstava je cca 600. Što se tiče pravnih osoba odnosno fizičkih osoba (obrtinika), na području Općine Viljevo ima ih 20, od čega je najzastupljenija poljoprivreda i stočarstvo, metaloprerađivačka djelatnost te ostale uslužne djelatnosti.

Slika 14. Kartografski prikaz Općine Viljevo

Javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada Općina je uspostavila putem pravne osobe koja obavlja javnu uslugu temeljem ugovora o koncesiji (Davatelj usluge), a organiziranim sakupljanjem otpada obuhvaćeno je 100% domaćinstava s područja Općine Viljevo. Najveći udio u ukupno proizvedenom otpadu na području Općine Viljevo čini miješani komunalni otpad, odnosno otpad iz kućanstava i otpad iz gospodarstva sličan otpadu iz kućanstva, iz kojeg nisu izdvojene ostale vrste otpada, a koji je u katalogu otpada definiran kao 20 03 01 (miješani komunalni otpad). Miješani komunalni otpad sakuplja se organizirano od korisnika usluge jednom tjedno putem spremnika Davatelja usluge.

Uz miješani komunalni otpad, proizvode se i ostale vrste komunalnog otpada kao što su krupni (glomazni) otpad, različiti ambalažni otpad, biootpad, građevinski otpad, u manjim količinama problematični otpad (baterije, žarulje, gume, akumulatori, lijekovi i sl.)

Glomaznim otpadom smatra se otpad koji je zbog zapremnine i/ili mase neprikladno prikupljati u okviru javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, a definiran je važećim Napatkom o glomaznom otpadu. Glomazni otpad u okviru javne usluge sakuplja se jednom godišnje, na zahtjev korisnika usluge.

Osim sakupljanja miješanog komunalnog otpada i glomaznog otpada, na području Općine Viljevo uspostavljeno je i organizirano sakupljanje otpadnog papira i reciklabilnog otpada (plastika) koji se od korisnika organizirano sakupljaju jednom mjesečno. Osim na kućnom pragu korisnika usluge, otpadni papir i plastika, te staklo i tekstil mogu se odvojeno odložiti i na 4 lokacije zelenih otoka na području Općine Viljevo, od čega su dva zelena otoka smještena na području naselja Viljevo, te po jedan u naseljima Ivanovo i Kapelna.

Za sakupljanje problematičnog otpada iz domaćinstva (baterije, žarulje, gume, akumulatori, lijekovi i drugi sličan otpad opasnih svojstava), Općina Viljevo je putem Davatelja usluge osigurala funkcioniranje mobilnog reciklažnog dvorišta kojim upravlja Davatelj usluge, gdje stanovnici Općine Viljevo bez naknade mogu odložiti sve vrste otpada koje se, sukladno zakonskim odredbama, zaprimaju na reciklažnom dvorištu.

Uvjeti i cijena javne usluge sakupljanja komunalnog otpada određeni su odlukom predstavničkog tijela Općine Viljevo, te su definirani ugovorom o konesiji sa Davateljem javne usluge. Cijenu javne usluge snose korisnici usluge za pojedino obračunsko mjesto.

Obzirom na gore navedeno, na području Općine Viljevo djelomično su ispunjene obveze po pitanju sakupljanja komunalnog otpada, no količine odvojeno sakupljenog otpada su još uvijek premale u odnosu na ukupno proizvedene/zbrinute količine miješanog komunalnog otpada. Kako bi Općina Viljevo u potpunosti ispunila zacrtane ciljeve u gospodarenju otpadom, slijedi prilagodba sustava sakupljanja otpada zakonskim odredbama, a osobito uvjetima novodonesene Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom:

- Donošenje Odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog I biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Viljevo
- Usvajanje cjenika usluge (naplata prema volumenu/masi i broju odvoza spremnika)
- Propisivanje kaznenih odredbi za neodgovorno postupanje s otpadom
- Uspostava reciklažnog dvorišta
- Prikupljanje biootpada iz biorazgradivog otpada
- Evidencija sakupljanja komunalnog otpada
- Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti te konstantna edukacija i informiranost građana o otpadu.

3. PODATCI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO PRIKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU OTPADA TE OSTVARENJU CILJEVA POSTUPANJA S OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO

Kao i u ostalim općinama i gradovima u Republici Hrvatskoj, najveći udio u ukupno proizvedenom otpadu na području Općine Viljevo čini miješani komunalni otpad. U tablici broj 17. Prikazana je količina ukupno proizvedenog komunalnog otpada te miješanog komunalnog otpada na području Osječko-baranjske županije i Općine Viljevo (izvor: *Izješće o komunalnom otpadu HAOP, 2015. i 2016. godine*)

Godina	Ukupno proizveden komunalni otpad na području OBŽ (t)	Ukupno proizveden miješani komunalni otpad na području OBŽ (t)	Ukupno proizveden miješani komunalni otpad na području Općine Viljevo (t)	Ukupno proizveden miješani komunalni otpad na području Općine Viljevo (kg/stan)
2015.	66,841	60,754	338,15	164
2016.	68,243	58,038	312,98	152

Tablica 17. Količina proizveden komunalni otpad i miješani komunalni otpad na području OBŽ/Općine Viljevo u 2015. i 2016. godini

Iz podataka o ukupno proizvedenom komunalnom I miješanom komunalnom otpadu, vidljivo je da miješani komunalni otpad čini 85-90% u ukupno proizvedenom komunalnom otpadu.

Uzimajući u obzir da je udio biootpada u miješanom komunalnom otpadu cca 37% (izvor: PGO RH 2017.-2022. godine), a obzirom na ukupno sakupljene količine miješanog komunalnog otpada, za pretpostaviti je da proizvedeni biootpad otpad na području Općine Viljevo iznosi oko 120 tona godišnje. Biootpadom se smatra sav biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstva, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i sličan otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda. Biootpad se za sada ne sakuplja odvojeno od korisnika, no planirano je uvođenje odvojenog sakupljanja biootpada kada se za to steknu uvjeti.

Sav sakupljeni miješani komunalni otpad odvozi se i zbrinjava na odlagalištu neopasnog otpada "Doroslov" u Donjem Miholjcu, a nakon odluke o zatvaranju odlagališta, zbrinjavanje miješanog komunalnog otpada će se preusmjeriti na planirani regionalni centar za gospodarenje otpadom u Antunovcu.

Na kućnom pragu korisnika usluge sakupljaju se otpadni papir i plastika, a osim na kućnom pragu, otpadni papir i plastika, te staklo i tekstil mogu se odvojeno odložiti i na 4 lokacije zelenih otoka na području Općine Viljevo. Količine odvojeno sakupljenog otpada s područja Općine Viljevo prikazane su u tablici 18.:

Vrsta otpada	2015.	2016.
--------------	-------	-------

	OBŽ	Općina Viljevo	OBŽ	Općina Viljevo
Papir	2.903	6,39	2.209	7.68
Plastika	1.009	3,81	1.519	5.47
Metal	60	0,17	68	0.24
Staklo	541	0,51	649	0.1
Glomazni otpad	265	8	263	4
Tekstil	0	0	9	0
Biootpad	81	0	1.849	0

Tablica 18. Količine odvojeno sakupljenog komunalnog otpada na području OBŽ/Općine Viljevo u 2015. i 2016. godini

Iz tablice 18. vidljivo je da je na području Općine Viljevo u 2016. godini došlo do neznatnog povećanja količina odvojeno sakupljenog papira, plastike i metala u odnosu na 2015. godinu, no povećanje je zanemarivo u odnosu na količinu ukupno proizvedenog miješanog komunalnog otpada na području Općine Viljevo.

Otpadne gume, ulja, baterije, akumulatori, elektronički i drugi proizvedeni problematični otpad, mogu se odložiti na reciklažnom dvorištu, dok se elektronički i električni otpad može zbrinuti i putem ovlaštenih tvrtki koje takav otpad preuzimaju na kućnom pragu.

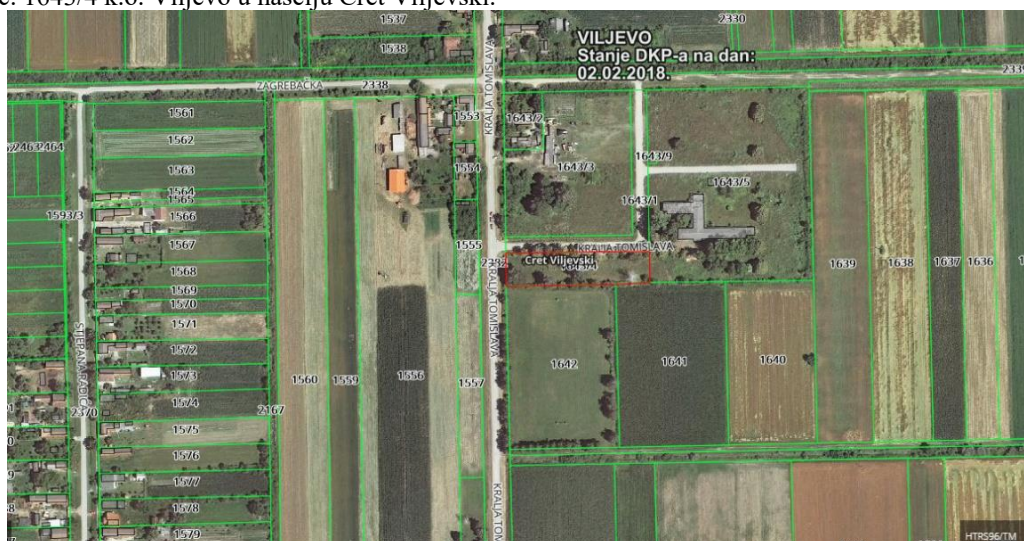
Obzirom na zbirne podatke o ukupno proizvedenom otpadu na području Općine Viljevo kao i činjenicu da miješani komunalni otpad čini najveći udio u ukupno proizvedenom komunalnom otpadu, nužna je provedba mjera koje će potaknuti povećanje količina odvojeno sakupljenog otpada (papira, plastike, metala, stakla, tekstila, biootpada), te tako ujedno utjecati na smanjenje količine proizvedenog miješanog komunalnog otpada.

4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO

U građevine za gospodarenje otpadom ubrajaju se građevine za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevine za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Obradom otpada smatraju se svi postupci oporabe (R) i zbrinjavanja otpada (D) te postupci pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja otpada.

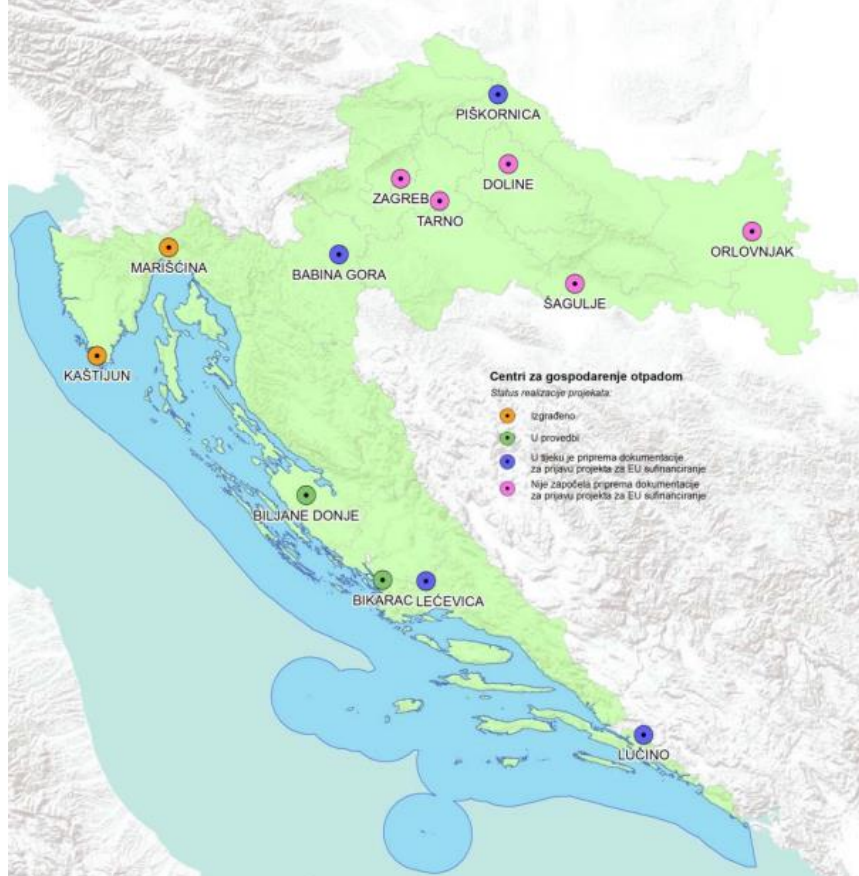
Na području Općine Viljevo nema izgrađenih građevina za gospodarenje otpadom.

Obzirom da je uspostava reciklažnih dvorišta obveza jedinica lokalne samouprave, prostorno-planskom dokumentacijom Općine Viljevo, od građevina za gospodarenje otpadom planirana je jedino izgradnja reciklažnog dvorišta Općine Viljevo na lokaciji k.č. 1643/4 k.o. Viljevo u naselju Cret Viljevski.

Slika 15. Lokacija planiranog reciklažnog dvorišta Općine Viljevo

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2007.-2015. (NN 85/07, 126/10, 31/11, 46/15) za obradu miješanog komunalnog otpada te ostalog otpada kojeg nije moguće prethodno obraditi, bila je predviđena izgradnja 13 Centara za gospodarenje otpadom. Sukladno zadnjim izmjenama predmetnog Plana gospodarenja otpadom 2007.-2015. odlaganje otpada sa područja Osječko-baranjske županije, Vukovarsko-srijemske županije te graničnih dijelova Požeško-slavonske, Virovitičko-podravске i Brodsko-posavske županije planirano je u regionalnom centru za gospodarenje otpadom „Orlovnjak“ u Antunovcu u Osječko-baranjskoj županiji. Lokacija regionalnog Centra „Orlovnjak“ zadržana je i u trenutno važećem Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine, međutim, do danas nije započela priprema dokumentacije za prijavu projekta izgradnje Centra Orlovnjak za EU financiranje. Lokacije i trenutni status realizacije Centara za gospodarenje otpadom Republike Hrvatske prikazani su na slici 16.

Slika 16. Status izgradnje Centara za gospodarenje otpadom u RH

Obzirom na loš status izgradnje Centra za gospodarenje otpadom u Antunovcu te planirano zatvaranje svih neusklađenih odlagališta u Republici Hrvatskoj nakon 31. prosinca 2008. godine, nužna je provedba aktivnosti na smanjenju količine otpada koji se odlaže na odlagalište te povećanju udjela odvojeno sakupljenog i obrađenog otpada.

Nadalje, na području Općine Viljevo nema zabilježenih lokacija onečišćenih otpadom, obzirom da su sve tzv. „divlje deponije“ sanirane tijekom 2017. godine.

5. PODATCI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO

Kao posljedica neodgovornog postupanja građana s otpadom, na području Općine Viljevo u ranijem periodu bilo je zabilježeno 8 lokacija tzv. „divljih deponija“, no sve takve lokacije su sanirane, te u 2018. godini nema zabilježenih lokacija odbačenog otpada na području Općine Viljevo. Provedbom kontinuiranih edukacija s ciljem podizanja svijesti građana otpadu te propisivanjem kaznenih odredbi za neodgovorno postupanje s otpadom, planirano je spriječiti daljnem nastajanje „divljih deponija“ na području Općine.

6. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO

Sprječavanje nastanka otpada pridonosi odvajanju gospodarskog rasta od porasta količine nastalog otpada, očuvanju prirodnih resursa, smanjenju ukupne mase otpada koji se odlaže na odlagališta, smanjenju emisija onečišćujućih tvari u okoliš te smanjenju opasnosti za zdravlje i okoliš.

Mjere koje je planirano provesti radi ostvarenja ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada na području Općine Viljevo navedene su u tablici br. 19.:

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti	Ova mjera uključuje: <ul style="list-style-type: none"> - izradu programa izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom (sadrži smjernice, ciljane skupine, aktivnosti s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, povećanje odvojenog sakupljanja otpada i ponovne uporabe) - mjera uključuje izradu edukativnih kurikuluma, letaka, brošura, provedbu edukativnih kampanja i sličnih aktivnosti za sve ciljane skupine, koje doprinose provedbi mjera gospodarenja otpadom 	Općina Viljevo Davatelj usluge	EU FZOEU Općina Viljevo	kontinuirano
2.	Smanjivanje nastanka biootpada	Poticanje smanjenja nastanka otpada iz hrane uključuje sljedeće mjere: <ul style="list-style-type: none"> - nabavka hrane sukladno potrebama - kampanje radi podizanja svijesti i pružanja pomoći u donaciji viška hrane osobama slabijeg financijskog stanja <p>Poticanje te kućnog kompostiranja otpada:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poticanje kompostiranja na kućnom pragu individualnih korisnika 	Općina Viljevo Davatelj usluge	EU FZOEU Općina Viljevo	kontinuirano
3.	Sprječavanje nastanka otpada	Poticanje ponovne upotrebe materijala i proizvoda Poticanje ponovne upotrebe građevinskog otpada (otpad nastao rušenjem objekata i građevina) Provedba aktivnosti radi smanjenja upotrebe plastičnih vrećica.	Općina Viljevo Davatelj usluge	EU FZOEU Općina Viljevo	kontinuirano
4.	Akcije prikupljanja otpada	Provedba akcija prikupljanja različitih vrsta otpada posebice: <ul style="list-style-type: none"> - elektronskog i elektroničkog otpada - glomaznog otpada - poticanje dovoza otpada na reciklažno dvorište 	Općina Viljevo Davatelj usluge	EU FZOEU Općina Viljevo	kontinuirano
5.	Provedba „zelenih javnih	Ova mjera odnosi se na postupke provedbe javne nabave gdje pri planiraju nabavke robe, usluga i radova treba specificirati one koji imaju dužu	Općina Viljevo	EU FZOEU	kontinuirano

nabava“	trajnost, manje ambalaže, manju stopu onečišćenja okoliša i sl.		Općina Viljevo	
---------	---	--	----------------	--

Tablica 19. Mjere za ostvarenje ciljeva smanjivanja/sprječavanja nastanka otpada

7. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO

Mjere koje je planirano provesti radi ostvarenja ciljeva gospodarenja otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada, navedene su u tablici br. 19.:

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	Ova mjera uključuje izgradnju i uspostavu reciklažnog dvorišta na području Općine Viljevo.	Općina Viljevo	EU FZOEU Općina Viljevo	2018/2019
2.	Gospodarenje građevinskim otpadom koji sadrži azbest	Ova mjera uključuje pribavljanje podataka o lokacijama i količinama azbestnog otpada na području Općine Viljevo sukladno Pravilniku o načinima i uvjetima odlaganja građevinskog otpada koji sadrži azbest (NN 69/16) te dostavu podataka Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	Općina Viljevo	Općina Viljevo	do 05. srpnja 2017. godine

Tablica 20. Mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada

8. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO

Mjere koje se trebaju provesti u dijelu prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada trebaju biti takve utječu na smanjenje količine ukupno proizvedenog i odloženog miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada.

Mjere koje je planirano provesti s ciljem smanjenja količina proizvedenog i odloženog miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada navedene su u tablici br. 20.:

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Osiguranje opreme za sakupljanje miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada	Osiguranje opreme za sakupljanje otpada (spremnici, sustav za evidentiranje odvoza otpada)	Općina Viljevo Davatelj usluge	EU FZOEU Općina Viljevo	2018.-2023.
2.	Revizija naplate javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada prema volumenu	Ova mjera uključuje: - izmjena akata koji se tiču gospodarenja otpadom (odluke, cjenici, propisi..) - prilagoditi obračun naplate javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada na način da korisnika javne usluge potiče na smanjenje količine proizvedenog komunalnog otpada	Općina Viljevo Davatelj usluge	-	2018.
		Odlukama JLS definirati mjere za:			

3.	Komunalno redarstvo zaduženo za provedbu mjera sprječavanja nastanka otpada	<ul style="list-style-type: none"> - sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada - uklanjanje odbačenog otpada u okoliš - uspostavu sustava zaprimanja obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu - uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada - provedbu redovitog godišnjeg nadzora lokacija Općine Viljevo radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada - druge mjere (prekršajne odredbe i sl.) <p>Ova mjera uključuje i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izobrazbu djelatnika u službi komunalnog redarstva 	Općina Viljevo	EU FZOEU Općina Viljevo	kontinuirano
4.	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom	<p>Ova mjera uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiranje lokacija onečišćenim otpadom - uklanjanje odbačenog otpada u okoliš te sprječavanje ponovnog odbacivanja otpada na tim lokacijama 	Općina Viljevo	EU FZOEU Općina Viljevo	kontinuirano
5.	Sudjelovati u osiguranju potrebnih kapaciteta odlagališta otpada do izgradnje Centra za gospodarenje otpadom	Sudjelovati u aktivnostima koje se tiču daljnjeg zbrinjavanja otpada nakom 31. prosinca 2018. godine	Općina Viljevo Davatelj usluge	EU FZOEU Općina Viljevo	kontinuirano

Tablica 21. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada

9. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO

Mjere koje se trebaju provesti u dijelu odvojenog prikupljanja otpada trebaju biti takve da utječu da povećanje količina odvojeno sakupljenog otpada u odnosu na proizvedeni miješani otpad.

Mjere koje je planirano provesti s ciljem povećanja odvojeno sakupljenog otpada otpada navedene su u tablici br. 21.

Br.	Mjera	Opis	Nosioci	Mogući izvori financiranja	Rok
1.	Nabavka opreme za odvojeno sakupljanje otpada	<p>Potrebna je nabavka sljedeće opreme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spremnici za odvojeno sakupljanje otpada - edukativne naljepnice za označavanje spremnika 	Općina Viljevo Davatelj usluge	EU FZOEU Općina Viljevo Davatelj usluge	2018./2019.
2.	Poboljšanje kvalitete otpada namijenjenog recikliranju	<p>Ova mjera uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontinuirana edukacija korisnika o uvjetima prikupljanja otpada - definiranje tehnoloških zahtjeva (sastav, udio, primjese, minimalne količine i sl.) kojima mora udovoljavati određena vrsta otpada da bi bila prihvatljiva za recikliranje 	Općina Viljevo Davatelj usluge	EU FZOEU Općina Viljevo Davatelj usluge	kontinuirano

10. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA

Projekti važni za provedbu Plana su:

1. Provedba izobrazno-izobraznih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom
2. Izgradnja reciklažnog dvorišta na području Općine Viljevo (lokacija: Cret Viljevski, na k.č. br. 1643/4 u k.o. Viljevo)
3. Nabavka spremnika za sakupljanje otpada
4. Sanacija lokacija onečišćenih otpadom

11. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE VILJEVO

Gospodarenje otpadom od interesa je za Republiku Hrvatsku, a osiguravaju ga Vlada RH i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike propisivanjem mjera gospodarenja otpadom. Provedbena tijela na državnoj razini su Hrvatska agencija za okoliš i prirodu i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Osječko-baranjska županija i Općina Viljevo dužni su zajednički osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom.

Osječko-baranjska županija nadležna je za planiranje lokacija odlagališnih ploha za zbrinjavanje azbestnog otpada i lokacija odlagališta otpada, a zajedno s pravnim osobama koje uspostavljaju i upravljaju centrima za gospodarenje otpadom, osigurava kapacitete za obradu miješanog komunalnog otpada i otpada koji nastaje nakon njegove obrade, izdaje dozvole za gospodarenje otpadom za koje nije nadležno Ministarstvo zaštite okoliša i energetike te vrši provjeru usklađenosti Planova gospodarenja otpadom JLS-a s područja Osječko-baranjske županije s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Općina Viljevo nadležna je za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akcije prikupljanja otpada na svome području, planiranje lokacija građevina za gospodarenje otpadom koje su od lokalnog značaja, provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih ovim Planom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Služba za komunalni red Općine Viljevo nadležna je za provedbu mjera sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš te za uklanjanje tako odbačenog otpada, pri čemu je za utvrđivanje činjeničnog stanja u vezi s odbačenim otpadom ovlaštena zatražiti nalog suda i asistenciju djelatnika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Davatelj javne usluge sakupljanja otpada nadležan je za adekvatno obavljanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada te usluga povezanih s javnom uslugom.

11.1. *Financijska sredstva za provedbu mjera gospodarenja otpadom na području Općine Viljevo*

Procijenjena vrijednost sredstava nužnih za provedbu mjera gospodarenja otpadom na području Općine Viljevo, uključujući izgradnju i opremanje reciklažnog dvorišta, nabavku spremnika za sakupljanje otpada, provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti i dr. iznosi sveukupno cca 10 milijuna kuna.

Financiranje projekata planirano je najvećim dijelom iz fondova EU i nacionalnih fondova, kao i vlastitim sredstvima Općine Viljevo.

12. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Glavni nositelj izvršenja Plana je Općina Viljevo te pravne osobe koje pružaju usluge gospodarenja otpadom na području Općine Viljevo. Kao najvažniji projekti za provedbu plana definirani su sljedeći projekti:

1. Provedba izobrazno-izobraznih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom – rok: kontinuirano, s ciljem povećanja svijesti korisnika o važnosti pravilnog postupanja s otpadom.
2. Izgradnja reciklažnog dvorišta na području Općine Viljevo – rok: 2018./2019. godina.
3. Nabavka spremnika za sakupljanje otpada – rok: 2018.-2023., sukladno potrebama.
4. Sanacija lokacija onečišćenih otpadom – rok: 2018. – 2023., sukladno potrebama.

13. Literatura

Korištena literatura za izradu ovoga Plana:

1. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN, 130/05)
2. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13, 73/17)
3. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN, 3/17)
4. Uredba o gospodarenju komunalnom otpadom (NN, 50/17)
5. Izvješće o komunalnom otpadu Republike Hrvatske za 2015. godinu (Hrvatska agencija za zaštitu okoliša i prirode, studeni 2016.)
6. Izvješće o komunalnom otpadu Republike Hrvatske za 2016. godinu (Hrvatska agencija za zaštitu okoliša i prirode, studeni 2017.)
7. Podatci dostavljeni od strane Naručitelja

14. Popis slika

SLIKA 1. HIJERARHIJA GOSPODARENJA OTPADOM	152
SLIKA 2. UDIO POSTUPAKA OPORABE/ZBRINJAVANJA UKUPNOG OPRADA SA PODRUČJA RH U 2014. GODINI	156
SLIKA 3. KOLIČINA PROIZVEDENOG KOMUNALNOG OTPADA PO ŽUPANIJAMA U 2015. GODINI	157
SLIKA 4. ODLAGANJE KOMUNALNOG OTPADA U 2015. GODINI PREMA ŽUPANIJAMA	158
SLIKA 5. BROJ RECIKLAŽNIH DVORIŠTA PREMA ŽUPANIJAMA U 2016. GODINI	159
SLIKA 6. PREGLED KOMPOSTIŠTA I BIOPLINSKIH POSTROJENJA U RH (2016.).....	160
SLIKA 7. PREGLED POSTROJENJA ZA ENERGETSKU OPORABU I SPALJIVANJE OTPADA (2016)	161
SLIKA 8. POLOŽAJ I OBUHVAT PLANIRANIH CGO-A SUKLADNO PLANU GOSPODARENJA OTPADOM RH 2007.- 2015. PREMA TRENUTNOM STATUSU REALIZACIJE.....	162
SLIKA 9. PREGLED STATUSA I KAPACITETA AKTIVNIH ODLAGALIŠTA PO ŽUPANIJAMA.....	163
SLIKA 10. PROCJENA UKUPNIH KOLIČINA NASTAJANJA MIJEŠANOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA ZA RAZDOBLJE	166
SLIKA 11. SHEMA SUSTAVA GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM	166
SLIKA 12. PREGLED CILJANIH VRIJEDNOSTI U 2022. GODINI	167
SLIKA 13. PROCJENA KOLIČINA PROIZVEDENOG OTPADNOG MULJA ZA RAZDOBLJE 2013.-2051. GODINE.....	168
SLIKA 14. KARTOGRAFSKI PRIKAZ OPĆINE VILJEVO.....	179
SLIKA 15. LOKACIJA PLANIRANOG RECIKLAŽNOG DVORIŠTA OPĆINE VILJEVO	181
SLIKA 16. STATUS IZGRADNJE CENTARA ZA GOSPODARENJE OTPADOM U RH	182

15. Popis tablica

TABLICA 1. OBVEZE RH KOJE PROIZLAZE IZ EU ZAKONODAVSTVA	164
TABLICA 2. CILJEVI ZA GOSPODARENJE OTPADOM KOJE JE POTREBNO POSTIĆI DO 2022. GODINE	165
TABLICA 3. MJERE ZA OSTVARENJE CILJE 1.1, SMAJENJE UKUPNE KOLIČINE PROIZVEDENOG KOMUNALNOG OTPADA ZA 5% U ODNOSU NA UKUPNO PROIZVEDENU KOLIČINU KOMUNALNOG OTPADA U 2015. GODINI	172
TABLICA 4. MJERE ZA ODVOJENO SAKUPLJANJE 60% KOMUNALNOG OTPADA (PAPIRA, KARTONA, STAKLA, PLASTIKE, METALA, BIOOTPADA TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) OTPADA	173
TABLICA 5. MJERE ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE 40% BIOOTPADA IZ KOMUNALNOG OTPADA	173
TABLICA 6. MJERE ZA ODLAGANJE MANJE OD 25% MASE PROIZVEDENOG KOMUNALNOG OTPADA	174
TABLICA 7. MJERE ZA UNAPREĐENJE SUSTAVA GOSPODARENJA GRAĐEVINSKIM OTPADOM.....	174
TABLICA 8. MJERE ZA UNAPREĐENJE GOSPODARENJA OTPADOM IZ UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA.....	175
TABLICA 9. MJERE ZA UNAPREĐENJE SUSTAVA GOSPODARENJA AMBALAŽNIM OTPADOM.....	175
TABLICA 10. MJERE ZA UNAPREĐENJE SUSTAVA GOSPODARENJA OSTALIM POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	176
TABLICA 11. MJERE ZA UNAPREĐENJE SUSTAVA GOSPODARENJA OPASNIM OTPADOM.....	176
TABLICA 12. MJERE SANACIJE LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM.....	177
TABLICA 13. MJERE ZA PROVOĐENJE IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI	177
TABLICA 14. MJERE ZA UNAPREĐENJE INFORMACIJSKOG SUSTAVA GOSPODARENJA OTPADOM.....	178
TABLICA 15. MJERE ZA UNAPREĐENJE NADZORA NAD GOSPODARENJEM OTPADOM.....	178
TABLICA 16. MJERE UNAPREĐENJA UPRAVNIH POSTUPAKA U GOSPODARENJU OTPADOM.....	178
TABLICA 17. KOLIČINA PROIZVEDENOG KOMUNALNOG I MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA NA PODRUČJU OBŽ/OPĆINE VILJEVO U 2015. I 2016. GODINI.....	180
TABLICA 18. KOLIČINE ODVOJENOG SAKUPLJENOG KOMUNALNOG OTPADA NA PODRUČJU OBŽ/OPĆINE VILJEVO U 2015. I 2016. GODINI.....	181
TABLICA 19. MJERE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA/SPRIJEČAVANJA NASTANKA OTPADA.....	184
TABLICA 20. MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPADNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	184
TABLICA 21. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA	185
TABLICA 22. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, PLASTIKE, METALA, STAKLA TE GLOMAZNOG OTPADA	186

Naklada: OPĆINA VILJEVO.

Glavni i odgovorni urednik: **TIHOMIR HAJDUKOVIĆ** - voditelj poslova poljoprivrede, gospodarstva, komunalnih i društvenih djelatnosti Općine Viljevo.

Za nakladnika: **DOMINIK KNEŽEVIĆ** - Općinski načelnik - GODINA 25, BROJ 5/2018.